

## UCHWAŁA NR /24 RADY GMINY ŻARY

z dnia 14 listopada 2024 r.

### w sprawie uchwalenia uchwały budżetowej Gminy Żary na 2025 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 4, pkt 9 lit. d, lit i, pkt 10, art. 61 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1465) oraz art. 211, art. 212, art. 214, art. 215, art. 217, art. 218, art. 222 ust. 1-3, art. 228 ust. 2, art. 235, art. 236, art. 237, art. 239, art. 242, art. 258 ust. 1 pkt 1 i 3, art. 264 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz., 1530), art. 111 ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 167), oraz uchwały Nr XXXI/283/10 Rady Gminy Żary z dnia 30 września 2010 r. w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej Gminy Żary

#### Rada Gminy uchwala, co następuje:

**§ 1.** Ustala się dochody budżetu gminy w łącznej kwocie 86.914.398 zł, z tego:

- 1) dochody bieżące w kwocie 75.413.949,85 zł, w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych w kwocie 62.775,04 zł,
- 2) dochody majątkowe w kwocie 11.500.448,15 zł, w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych w kwocie 152.380,60 zł, zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały.

**§ 2.** Ustala się wydatki budżetu gminy w łącznej kwocie 95.954.398 zł, z tego:

- 1) wydatki bieżące w kwocie 67.726.239,94 zł, w tym:
  - a) wydatki jednostek budżetowych w kwocie 56.680.019,94 zł, w tym na:
    - wynagrodzenia i składki od nich naliczane w kwocie 35.830.979,46 zł,
    - wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań w kwocie 20.849.040,48 zł,
  - b) dotacje na zadania bieżące w kwocie 2.539.607 zł,
  - c) świadczenia na rzecz osób fizycznych w kwocie 8.439.113 zł,
  - d) wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 w kwocie 67.500 zł.
- 2) wydatki majątkowe w kwocie 28.228.158,06 zł, w tym:
  - a) wydatki na inwestycje i zakupy inwestycyjne w kwocie 28.228.158,06 zł, w tym na:
    - wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 w kwocie 198.000 zł zgodnie z załącznikiem nr 2 do niniejszej uchwały.

**§ 3.** Ustala się deficyt budżetu gminy w kwocie 9.040.000 zł, który zostanie sfinansowany:

- 1) z nadwyżki z lat ubiegłych w kwocie 9.012.790,45 zł, w tym:
  - a) przychody z tytułu otrzymanych w 2021 roku środków na uzupełnienie subwencji ogólnej z przeznaczeniem na wsparcie finansowe inwestycji w zakresie kanalizacji w kwocie 1.335.000 zł;
  - b) nadwyżki budżetu jednostki samorządu terytorialnego z lat ubiegłych w kwocie 7.677.790,45 zł;
- 2) z przychodów wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 27.209,55 zł, w tym:
  - a) identyfikacja potrzeb i realizacja zamierzeń z zakresu cyberbezpieczeństwa w Urzędzie Gminy Żary i jednostkach podległych w kwocie 27.209,55 zł.

**§ 4.** Ustala się:

**1) przychody budżetu gminy w kwocie 9.055.000 zł pochodzące:**

- a) ze spłat pożyczek udzielonych z budżetu gminy na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w kwocie 15.000 zł;
- b) z nadwyżki z lat ubiegłych w kwocie 9.012.790,45 zł, w tym:
  - przychody z tytułu otrzymanych w 2021 roku środków na uzupełnienie subwencji ogólnej z przeznaczeniem na wsparcie finansowe inwestycji w zakresie kanalizacji w kwocie 1.335.000 zł;
  - nadwyżki budżetu jednostki samorządu terytorialnego z lat ubiegłych w kwocie 7.677.790,45 zł;
- c) przychody wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 27.209,55 zł, oraz

**2) rozchody budżetu gminy w łącznej kwocie 15.000 zł, w tym na:**

- a) udzielone pożyczki w kwocie 15.000 zł zgodnie z **załącznikiem nr 3 do niniejszej uchwały**.
- 3) Ustala się limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu w wysokości 10.000.000 zł.

**§ 5.** W budżecie tworzy się rezerwę ogólną i rezerwy celowe w kwocie 777.378 zł z tego:

- 1) rezerwę ogólną w wysokości 445.291 zł;
- 2) rezerwę celową na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego w wysokości 159.477 zł;
- 3) rezerwę celową na realizację zadań oświatowych w wysokości 172.610 zł.

**§ 6.** Wydatki budżetu gminy obejmują planowane dotacje dla jednostek sektora finansów publicznych i jednostek spoza sektora finansów publicznych, zgodnie z **załącznikiem nr 4 do niniejszej uchwały**.

**§ 7.** Dochody i wydatki budżetu obejmują:

- 1) dochody i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych odrębnymi ustawami zgodnie z **załącznikiem nr 5 do niniejszej uchwały**,
- 2) dochody w kwocie 220.000 zł z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym w kwocie 50.000 zł oraz wydatki w kwocie 220.000 zł na realizację zadań określonych w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii zgodnie z **załącznikiem nr 6 do niniejszej uchwały**,
- 3) dochody i wydatki w kwocie 276.000 zł związane z realizacją zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej zgodnie z **załącznikiem nr 7 do niniejszej uchwały**,
- 4) dochody w kwocie 4.124.818 zł z tytułu pobieranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatki w kwocie 4.124.818 zł na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi zgodnie z **załącznikiem nr 8 do niniejszej uchwały**.

**§ 8.** Ustala się plan wydatków na przedsięwzięcia realizowane w ramach Funduszu sołeckiego, zgodnie z **załącznikiem nr 9 do niniejszej uchwały**.

**§ 9.** Ustala się plan finansowy dochodów i wydatków wydzielonego rachunku środków pochodzących z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, zgodnie z **załącznikiem nr 10 do niniejszej uchwały**.

**§ 10.** Ustala się plan finansowy dochodów i wydatków wydzielonego rachunku środków pochodzących z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków w ramach środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, zgodnie z **załącznikiem nr 11 do niniejszej uchwały**.

**§ 11.** 1. Upoważnia się Wójta Gminy do:

- 1) zaciągania kredytów i pożyczek na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu do wysokości 10.000.000 zł,
- 2) dokonywania zmian w planie wydatków, w tym wydatków na wynagrodzenia ze stosunku pracy i wydatków majątkowych, z wyłączeniem przeniesień wydatków między działami,

- 3) lokowania wolnych środków budżetowych na rachunkach bankowych w innych bankach niż bank prowadzący obsługę budżetu gminy,
- 4) zaciągania zobowiązań do kwoty 10.000.000 zł,
- 5) dokonywania zmian w planie dochodów i wydatków związanych ze:
  - a) zmianą kwot lub uzyskaniem płatności przekazywanych z budżetu środków europejskich, o ile zmiany te nie pogorszą wyniku budżetu,
  - b) zmianami w realizacji przedsięwzięć finansowych z udziałem środków europejskich albo środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3, o ile zmiany te nie pogorszą wyniku budżetu,
  - c) zwrotem płatności otrzymanych z budżetu środków europejskich,
- 6) przekazywania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy,
- 7) dokonywania zmian w celu realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, w tym:
  - a) zmian w planie dochodów i wydatków Gminy, w tym dokonywania przeniesień wydatków między działami klasyfikacji budżetowej,
  - b) dokonywania czynności, o których mowa w art. 258 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
  - c) dokonywania zmian w planie wydatków budżetu związanych z wprowadzaniem nowych inwestycji lub zakupów inwestycyjnych przez Gminę, o ile zmiana ta nie pogorszy wyniku budżetu.

2. Łączna kwota udzielonych pożyczek w roku budżetowym nie może przekroczyć kwoty 15.000 zł.

**§ 12.** Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Żary.

**§ 13.** Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 roku i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego.

### Dochody budżetu gminy na 2025 rok

Dział	Rozdział	§	Nazwa	Plan ogółem
1	2	3	4	5
<b>bieżące</b>				
010			Rolnictwo i łowiectwo	20 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	01095		Pozostała działalność	20 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0750	Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	20 000,00
400			Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	1 504 000,81
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	40002		Dostarczanie wody	1 504 000,81
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0830	Wpływy z usług	1 500 000,00
		0920	Wpływy z pozostałych odsetek	4 000,81
600			Transport i łączność	546 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	60004		Lokalny transport zbiorowy	540 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0970	Wpływy z różnych dochodów	140 000,00
		2170	Środki otrzymane z państwowych funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych	400 000,00
	60016		Drogi publiczne gminne	6 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0620	Wpływy z opłat za zezwolenia, akredytacje oraz opłaty ewidencyjne, w tym opłaty za częstotliwości	6 000,00
700			Gospodarka mieszkaniowa	261 232,00

		w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	70005	Gospodarka gruntami i nieruchomościami	148 000,00
		w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	0550	Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości	80 000,00
	0750	Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	66 000,00
	0830	Wpływy z usług	2 000,00
	70007	Gospodarowanie mieszkaniowym zasobem gminy	113 232,00
		w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	0750	Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	102 000,00
	0830	Wpływy z usług	9 732,00
	0920	Wpływy z pozostałych odsetek	1 500,00
710		Działalność usługowa	40 000,00
		w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	71035	Cmentarze	40 000,00
		w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	0830	Wpływy z usług	40 000,00
750		Administracja publiczna	143 733,04
		w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	62 775,04
	75011	Urzędy wojewódzkie	70 158,00
		w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	2010	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	70 158,00
	75023	Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	73 575,04
		w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	62 775,04
	0830	Wpływy z usług	6 800,00
	0970	Wpływy z różnych dochodów	4 000,00

		2007	Dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, z wyłączeniem dochodów klasyfikowanych w paragrafie 205	52 731,03
		2009	Dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, z wyłączeniem dochodów klasyfikowanych w paragrafie 205	10 044,01
751			Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	2 510,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	75101		Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa	2 510,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		2010	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	2 510,00
752			Obrona narodowa	2 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	75212		Pozostałe wydatki obronne	2 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		2010	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	2 000,00
756			Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	53 934 649,29
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	75601		Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych	5 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0350	Wpływy z podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej	5 000,00
	75615		Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatków i opłat lokalnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	8 704 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00

		0310	Wpływy z podatku od nieruchomości	7 605 000,00
		0320	Wpływy z podatku rolnego	198 000,00
		0330	Wpływy z podatku leśnego	600 000,00
		0340	Wpływy z podatku od środków transportowych	300 000,00
		0500	Wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych	1 000,00
	75616		Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilno-prawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych	6 640 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0310	Wpływy z podatku od nieruchomości	4 750 000,00
		0320	Wpływy z podatku rolnego	1 100 000,00
		0330	Wpływy z podatku leśnego	10 000,00
		0340	Wpływy z podatku od środków transportowych	230 000,00
		0360	Wpływy z podatku od spadków i darowizn	25 000,00
		0500	Wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych	500 000,00
		0640	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	5 000,00
		0910	Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	20 000,00
	75618		Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw	257 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0270	Wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym	50 000,00
		0410	Wpływy z opłaty skarbowej	37 000,00
		0480	Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	170 000,00
	75621		Udziały gmin w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa	38 328 649,29
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0010	Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych	36 390 941,45
		0020	Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych	1 937 707,84
758			Różne rozliczenia	6 150 345,71
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	75802		Uzupełnienie subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego	5 850 345,71
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		2750	Środki na uzupełnienie dochodów gmin	1 352 839,71
		2920	Subwencje ogólne z budżetu państwa	4 497 506,00
	75814		Różne rozliczenia finansowe	300 000,00

			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0920	Wpływy z pozostałych odsetek	300 000,00
801			Oświata i wychowanie	636 819,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	80103		Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	268 019,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0660	Wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego	132 019,00
		0670	Wpływy z opłat za korzystanie z wyżywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego	136 000,00
	80104		Przedszkola	347 500,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0660	Wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego	90 000,00
		0670	Wpływy z opłat za korzystanie z wyżywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego	220 000,00
		0830	Wpływy z usług	37 500,00
	80148		Stołówki szkolne i przedszkolne	21 300,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0830	Wpływy z usług	21 300,00
852			Pomoc społeczna	1 368 342,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	85203		Ośrodki wsparcia	3 500,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0970	Wpływy z różnych dochodów	3 500,00
	85205		Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	6 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		2030	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	6 000,00
	85213		Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	67 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00



		2030	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	67 000,00
	85214		Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	152 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		2030	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	152 000,00
	85216		Zasiłki stałe	676 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0940	Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	7 000,00
		2030	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	669 000,00
	85219		Ośrodki pomocy społecznej	150 630,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0970	Wpływy z różnych dochodów	300,00
		2010	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	56 030,00
		2030	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	94 300,00
	85220		Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	2 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0970	Wpływy z różnych dochodów	2 000,00
	85228		Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	96 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0830	Wpływy z usług	96 000,00
	85230		Pomoc w zakresie dożywiania	210 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		2030	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	210 000,00
	85295		Pozostała działalność	5 212,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00

		0970	Wpływy z różnych dochodów	800,00
		2010	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	4 412,00
855			Rodzina	6 249 500,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	85501		Świadczenie wychowawcze	60 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0920	Wpływy z pozostałych odsetek	20 000,00
		0940	Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	40 000,00
	85502		Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	6 039 500,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0920	Wpływy z pozostałych odsetek	3 500,00
		0940	Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	12 000,00
		2010	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	6 009 000,00
		2360	Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami	15 000,00
	85513		Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów	150 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		2010	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	150 000,00
900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	4 424 818,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	90002		Gospodarka odpadami komunalnymi	4 124 818,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0490	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw	4 124 818,00
	90019		Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska	276 000,00

			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0690	Wpływy z różnych opłat	276 000,00
	90095		Pozostała działalność	24 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0640	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	9 000,00
		0910	Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	15 000,00
921			Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	130 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	92109		Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	130 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0750	Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	85 000,00
		0830	Wpływy z usług	45 000,00
<b>bieżące</b>				
<b>razem:</b>				<b>75 413 949,85</b>
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	62 775,04

<b>majątkowe</b>				
600			Transport i łączność	5 837 162,55
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	60016		Drogi publiczne gminne	5 837 162,55
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		6370	Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	5 837 162,55
700			Gospodarka mieszkaniowa	69 928,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	70005		Gospodarka gruntami i nieruchomościami	69 928,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		0760	Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	2 000,00
		0770	Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości	67 928,00

750			Administracja publiczna	152 380,60
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	152 380,60
	75023		Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	152 380,60
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	152 380,60
		6207	Dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt. 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, z wyłączeniem dochodów klasyfikowanych w paragrafie 625	127 999,69
		6209	Dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt. 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, z wyłączeniem dochodów klasyfikowanych w paragrafie 625	24 380,91
754			Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2 822 850,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	75412		Ochotnicze straże pożarne	2 822 850,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		6370	Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	2 822 850,00
921			Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2 118 127,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	92120		Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	2 118 127,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		6090	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych związanych z przeciwdziałaniem COVID-19	2 118 127,00
926			Kultura fizyczna	500 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
	92601		Obiekty sportowe	500 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00
		6260	Dotacja otrzymana z państwowego funduszu celowego na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych	500 000,00

<b>majątkowe</b>		<b>razem:</b>	<b>11 500 448,15</b>
	w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3		152 380,60

<b>Ogółem:</b>			<b>86 914 398,00</b>
	w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3		215 155,64

(\* kol 2 do wykorzystania fakultatywnego)

### Wydatki budżetu gminy na 2025 rok

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
<b>010</b>			<b>Rolnictwo i łowiectwo</b>	<b>3 092 960,00</b>
	01008		Melioracje wodne	22 000,00
		4270	Zakup usług remontowych	22 000,00
	01030		Izby rolnicze	25 960,00
		2850	Wpłaty gmin na rzecz izb rolniczych w wysokości 2 % uzyskanych wpływów z podatku rolnego oraz kwoty w wysokości 1,5 % należnego podatku rolnego na rzecz wybranego przez podatnika podmiotu uprawnionego	25 960,00
	01043		Infrastruktura wodociągowa wsi	3 045 000,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	50 000,00
		4260	Zakup energii	660 000,00
		4270	Zakup usług remontowych	650 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	270 000,00
		4430	Różne opłaty i składki	80 000,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	1 335 000,00
<b>400</b>			<b>Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę</b>	<b>3 450,00</b>
	40002		Dostarczanie wody	3 450,00
		4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	3 450,00
<b>600</b>			<b>Transport i łączność</b>	<b>14 824 532,49</b>
	60004		Lokalny transport zbiorowy	907 000,00
		2710	Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących	130 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	750 000,00
		4330	Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	27 000,00
	60011		Drogi publiczne krajowe	3 400,00
		4510	Opłaty na rzecz budżetu państwa	3 400,00
	60014		Drogi publiczne powiatowe	4 700,00
		4520	Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	4 700,00
	60015		Drogi publiczne w miastach na prawach powiatu (w rozdziale nie ujmuje się wydatków na drogi gminne)	665,00
		4520	Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	665,00
	60016		Drogi publiczne gminne	13 908 767,49
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	192 321,70
		4270	Zakup usług remontowych	171 800,00
		4300	Zakup usług pozostałych	170 000,00
		4430	Różne opłaty i składki	4 000,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	7 533 483,24
		6370	Wydatki jednostek poniesione ze środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	5 837 162,55
<b>700</b>			<b>Gospodarka mieszkaniowa</b>	<b>440 047,15</b>
	70005		Gospodarka gruntami i nieruchomościami	148 047,15
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	500,00
		4300	Zakup usług pozostałych	98 000,00
		4430	Różne opłaty i składki	500,00
		4480	Podatek od nieruchomości	28 870,80
		4500	Pozostałe podatki na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	1 460,55
		4510	Opłaty na rzecz budżetu państwa	315,80

		4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	2 000,00
		6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	16 400,00
	70007		Gospodarowanie mieszkaniowym zasobem gminy	292 000,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1 000,00
		4260	Zakup energii	31 500,00
		4270	Zakup usług remontowych	40 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	55 000,00
		4400	Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	132 000,00
		4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	2 500,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	30 000,00
<b>710</b>			<b>Działalność usługowa</b>	<b>483 026,14</b>
	71004		Plany zagospodarowania przestrzennego	265 050,00
		4300	Zakup usług pozostałych	265 050,00
	71035		Cmentarze	217 976,14
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	13 896,14
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	82 080,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	7 000,00
		4260	Zakup energii	12 000,00
		4270	Zakup usług remontowych	1 500,00
		4300	Zakup usług pozostałych	90 000,00
		4430	Różne opłaty i składki	1 500,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	10 000,00
<b>750</b>			<b>Administracja publiczna</b>	<b>10 503 331,82</b>
	75011		Urzędy wojewódzkie	70 158,00
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	46 241,13
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	22 198,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	1 718,87
	75022		Rady gmin (miast i miast na prawach powiatu)	311 300,00
		3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	306 600,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1 700,00
		4300	Zakup usług pozostałych	3 000,00
	75023		Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	8 666 213,32
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	7 700,00
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	5 695 506,20
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	335 606,80
		4100	Wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne	70 000,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	1 129 406,36
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	143 770,98
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	18 504,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	121 000,00
		4217	Zakup materiałów i wyposażenia	17 577,01
		4219	Zakup materiałów i wyposażenia	4 922,99
		4260	Zakup energii	120 000,00
		4270	Zakup usług remontowych	5 000,00
		4280	Zakup usług zdrowotnych	3 500,00
		4300	Zakup usług pozostałych	461 870,00
		4307	Zakup usług pozostałych	35 154,02
		4309	Zakup usług pozostałych	9 845,98
		4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	56 700,00
		4410	Podróże służbowe krajowe	6 000,00
		4420	Podróże służbowe zagraniczne	500,00
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	148 473,00
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	15 000,00
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniającego	16 635,98
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	45 540,00
		6057	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	154 677,71

	6059	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	43 322,29
<b>75075</b>		<b>Promocja jednostek samorządu terytorialnego</b>	<b>133 300,00</b>
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	300,00
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	2 000,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	50 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	80 000,00
	4380	Zakup usług obejmujących tłumaczenia	1 000,00
<b>75085</b>		<b>Wspólna obsługa jednostek samorządu terytorialnego</b>	<b>876 663,00</b>
	3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	1 200,00
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	644 004,00
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	40 081,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	113 374,00
	4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	9 234,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	28 869,00
	4240	Zakup środków dydaktycznych i książek	310,00
	4270	Zakup usług remontowych	1 024,00
	4280	Zakup usług zdrowotnych	250,00
	4300	Zakup usług pozostałych	18 401,00
	4360	Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	800,00
	4410	Podróże służbowe krajowe	500,00
	4430	Różne opłaty i składki	130,00
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	14 503,00
	4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	2 000,00
	4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	1 983,00
<b>75095</b>		<b>Pozostała działalność</b>	<b>445 697,50</b>
	3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	201 600,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	10 800,00
	4300	Zakup usług pozostałych	150 797,50
	4430	Różne opłaty i składki	72 500,00
	4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	10 000,00
<b>751</b>		<b>Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa</b>	<b>2 510,00</b>
	75101	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa	2 510,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	2 510,00
<b>752</b>		<b>Obrona narodowa</b>	<b>3 000,00</b>
	75212	Pozostałe wydatki obronne	2 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	2 000,00
	75224	Kwalifikacja wojskowa.	1 000,00
	3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	1 000,00
<b>754</b>		<b>Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa</b>	<b>3 941 999,64</b>
	75404	Komendy wojewódzkie Policji	41 000,00
	2300	Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy	16 000,00
	6170	Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych	25 000,00
	75406	Straż Graniczna	15 000,00
	2300	Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy	15 000,00
	75412	Ochotnicze straże pożarne	3 883 899,64
	3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	68 000,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	16 049,64
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	94 800,00
	4190	Nagrody konkursowe	5 000,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	83 000,00
	4260	Zakup energii	38 200,00
	4270	Zakup usług remontowych	8 000,00
	4280	Zakup usług zdrowotnych	9 500,00
	4300	Zakup usług pozostałych	50 000,00



		4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	600,00
		4430	Różne opłaty i składki	55 000,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	632 900,00
		6370	Wydatki jednostek poniesione ze środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	2 822 850,00
	75414		Obrona cywilna	2 100,00
		3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	500,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1 500,00
		4300	Zakup usług pozostałych	100,00
<b>758</b>			<b>Różne rozliczenia</b>	<b>847 378,79</b>
	75814		Różne rozliczenia finansowe	70 000,79
		4300	Zakup usług pozostałych	55 000,00
		4530	Podatek od towarów i usług (VAT).	15 000,79
	75818		Rezerwy ogólne i celowe	777 378,00
		4810	Rezerwy	777 378,00
<b>801</b>			<b>Oświata i wychowanie</b>	<b>31 209 963,97</b>
	80101		Szkoły podstawowe	19 854 744,97
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	630 786,00
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	2 065 096,00
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	144 231,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	2 324 779,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	263 890,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	867 579,00
		4240	Zakup środków dydaktycznych i książek	3 750,00
		4260	Zakup energii	320 650,00
		4270	Zakup usług remontowych	63 151,00
		4280	Zakup usług zdrowotnych	8 300,00
		4300	Zakup usług pozostałych	261 284,00
		4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	15 204,00
		4410	Podróże służbowe krajowe	2 700,00
		4430	Różne opłaty i składki	4 500,00
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	647 297,00
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	4 190,00
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	53 463,00
		4790	Wynagrodzenia osobowe nauczycieli	10 314 400,00
		4800	Dodatkowe wynagrodzenie roczne nauczycieli	753 277,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	1 106 217,97
	80103		Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	2 760 358,00
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	87 124,00
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	597 423,00
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	31 346,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	368 616,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	40 916,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	4 200,00
		4240	Zakup środków dydaktycznych i książek	2 800,00
		4280	Zakup usług zdrowotnych	1 660,00
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	93 688,00
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	310,00
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	9 298,00
		4790	Wynagrodzenia osobowe nauczycieli	1 433 050,00
		4800	Dodatkowe wynagrodzenie roczne nauczycieli	89 927,00
	80104		Przedszkola	2 785 064,00
		2310	Dotacja celowa przekazana gminie na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	327 000,00
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	69 411,00

	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	630 435,00
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	46 153,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	292 709,00
	4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	37 566,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	25 800,00
	4220	Zakup środków żywności	220 000,00
	4260	Zakup energii	28 500,00
	4270	Zakup usług remontowych	2 468,00
	4280	Zakup usług zdrowotnych	500,00
	4300	Zakup usług pozostałych	31 090,00
	4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	1 600,00
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	77 894,00
	4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	400,00
	4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	1 097,00
	4790	Wynagrodzenia osobowe nauczycieli	934 107,00
	4800	Dodatkowe wynagrodzenie roczne nauczycieli	58 334,00
80107		Świetlice szkolne	786 298,00
	3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	28 935,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	109 044,00
	4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	12 305,00
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	25 338,00
	4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	3 482,00
	4790	Wynagrodzenia osobowe nauczycieli	582 411,00
	4800	Dodatkowe wynagrodzenie roczne nauczycieli	24 783,00
80113		Dowożenie uczniów do szkół	1 247 076,00
	3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	117 190,00
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	111 960,00
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	6 776,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	20 102,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	65 000,00
	4270	Zakup usług remontowych	6 000,00
	4280	Zakup usług zdrowotnych	500,00
	4300	Zakup usług pozostałych	913 577,00
	4430	Różne opłaty i składki	500,00
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	2 921,00
	4500	Pozostałe podatki na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	2 000,00
	4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	300,00
	4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	250,00
80146		Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	115 635,00
	4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	115 635,00
80148		Stołówki szkolne i przedszkolne	423 398,00
	3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	1 000,00
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	206 031,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	35 417,00
	4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	5 048,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	8 500,00
	4220	Zakup środków żywności	157 300,00
	4280	Zakup usług zdrowotnych	600,00
	4300	Zakup usług pozostałych	1 950,00
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	7 252,00
	4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	300,00

80149		Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego	490 445,00
	3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	25 382,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	68 153,00
	4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	9 409,00
	4280	Zakup usług zdrowotnych	280,00
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	25 764,00
	4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	60,00
	4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	164,00
	4790	Wynagrodzenia osobowe nauczycieli	354 363,00
	4800	Dodatkowe wynagrodzenie roczne nauczycieli	6 870,00
80150		Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych	2 240 102,00
	3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	100 474,00
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	101 600,00
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	2 533,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	305 199,00
	4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	30 943,00
	4240	Zakup środków dydaktycznych i książek	8 000,00
	4280	Zakup usług zdrowotnych	540,00
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	76 982,00
	4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	180,00
	4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	3 658,00
	4790	Wynagrodzenia osobowe nauczycieli	1 530 817,00
	4800	Dodatkowe wynagrodzenie roczne nauczycieli	79 176,00
80195		Pozostała działalność	506 843,00
	3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	28 909,00
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	6 000,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	2 117,00
	4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	255,00
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	9 000,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	66 120,00
	4300	Zakup usług pozostałych	254 410,00
	4430	Różne opłaty i składki	900,00
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	139 132,00
<b>851</b>		<b>Ochrona zdrowia</b>	<b>283 500,00</b>
85149		Programy polityki zdrowotnej	62 000,00
	4280	Zakup usług zdrowotnych	60 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	2 000,00
85153		Zwalczanie narkomanii	5 000,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	2 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	3 000,00
85154		Przeciwdziałanie alkoholizmowi	215 000,00
	2300	Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy	7 000,00
	2360	Dotacja celowa z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego	57 000,00
	2580	Dotacja podmiotowa z budżetu dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych	43 200,00
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	47 000,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	3 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	54 700,00

		4390	Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	2 100,00
		4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	1 000,00
	85158		Izby wytrzeźwień	1 500,00
		2710	Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących	1 500,00
<b>852</b>			<b>Pomoc społeczna</b>	<b>5 023 159,85</b>
	85202		Domy pomocy społecznej	911 052,00
		4330	Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	911 052,00
	85203		Ośrodki wsparcia	72 395,00
		4300	Zakup usług pozostałych	72 395,00
	85205		Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	11 800,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	7 400,00
		4300	Zakup usług pozostałych	3 600,00
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	800,00
	85213		Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	67 000,00
		4130	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	67 000,00
	85214		Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	272 000,00
		3110	Świadczenia społeczne	272 000,00
	85215		Dodatki mieszkaniowe	33 600,00
		3110	Świadczenia społeczne	33 600,00
	85216		Zasiłki stałe	674 000,00
		2910	Zwrot dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	5 000,00
		3110	Świadczenia społeczne	669 000,00
	85219		Ośrodki pomocy społecznej	1 749 614,85
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	7 750,00
		3110	Świadczenia społeczne	55 202,00
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	1 116 318,00
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	71 711,97
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	201 739,19
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	24 371,72
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	12 000,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	50 000,00
		4260	Zakup energii	26 000,00
		4270	Zakup usług remontowych	30 000,00
		4280	Zakup usług zdrowotnych	1 300,00
		4300	Zakup usług pozostałych	60 002,00
		4360	Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	8 000,00
		4410	Podróże służbowe krajowe	30 360,00
		4430	Różne opłaty i składki	6 000,00
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	36 659,97
		4480	Podatek od nieruchomości	2 200,00
		4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	500,00
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	9 500,00
	85220		Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	39 636,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	3 000,00
		4260	Zakup energii	16 556,00
		4270	Zakup usług remontowych	5 000,00

		4300	Zakup usług pozostałych	6 036,00
		4400	Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	7 629,00
		4430	Różne opłaty i składki	1 415,00
	85228		Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	627 000,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	10 074,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	1 426,00
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	58 500,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	555 000,00
		4430	Różne opłaty i składki	1 000,00
	85230		Pomoc w zakresie dożywiania	360 000,00
		3110	Świadczenia społeczne	360 000,00
	85295		Pozostała działalność	205 062,00
		3110	Świadczenia społeczne	30 000,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	5 253,00
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	30 500,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	26 000,00
		4260	Zakup energii	10 430,00
		4270	Zakup usług remontowych	2 131,00
		4300	Zakup usług pozostałych	98 688,00
		4430	Różne opłaty i składki	1 140,00
		4480	Podatek od nieruchomości	920,00
<b>853</b>			<b>Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej</b>	<b>15 000,00</b>
	85395		Pozostała działalność	15 000,00
		2360	Dotacja celowa z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego	15 000,00
<b>854</b>			<b>Edukacyjna opieka wychowawcza</b>	<b>48 100,00</b>
	85415		Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	10 000,00
		3260	Inne formy pomocy dla uczniów	10 000,00
	85416		Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	32 100,00
		3040	Nagrody o charakterze szczególnym niezaliczone do wynagrodzeń	15 800,00
		3240	Stypendia dla uczniów	15 000,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1 300,00
	85418		Przeciwdziałanie i ograniczanie skutków patologii społecznej	6 000,00
		2360	Dotacja celowa z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego	6 000,00
<b>855</b>			<b>Rodzina</b>	<b>6 838 096,96</b>
	85501		Świadczenie wychowawcze	60 000,00
		2910	Zwrot dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	40 000,00
		4580	Pozostałe odsetki	20 000,00
	85502		Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	6 150 652,85
		2910	Zwrot dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	12 000,00
		3110	Świadczenia społeczne	5 294 000,00
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	217 932,00

	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	14 270,86
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	579 985,33
	4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	3 964,66
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	10 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	15 000,00
	4580	Pozostałe odsetki	3 500,00
85504		Wspieranie rodziny	188 384,11
	3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	950,00
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	75 900,00
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	5 621,66
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	14 038,03
	4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	1 997,28
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	76 800,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	2 000,00
	4280	Zakup usług zdrowotnych	250,00
	4300	Zakup usług pozostałych	1 000,00
	4410	Podróże służbowe krajowe	6 210,00
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	2 417,14
	4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	1 200,00
85508		Rodziny zastępcze	150 000,00
	4330	Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	150 000,00
85510		Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	49 560,00
	4330	Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	49 560,00
85513		Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów	150 000,00
	4130	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	150 000,00
85516		System opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	89 500,00
	2310	Dotacja celowa przekazana gminie na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	89 500,00
<b>900</b>		<b>Gospodarka komunalna i ochrona środowiska</b>	<b>10 628 270,53</b>
	90001	Gospodarka ściekowa i ochrona wód	75 000,00
	6230	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych	75 000,00
	90002	Gospodarka odpadami komunalnymi	4 124 818,00
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	138 567,48
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	8 223,58
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	24 851,73
	4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	3 630,61
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	2 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	3 945 103,84
	4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	1 000,00
	4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	1 440,76
	90004	Utrzymanie zieleni w miastach i gminach	170 858,49
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	445,00
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	2 555,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	79 518,05
	4270	Zakup usług remontowych	11 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	50 620,49
	6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	26 719,95
	90013	Schroniska dla zwierząt	191 200,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1 200,00
	4300	Zakup usług pozostałych	190 000,00
	90015	Oświetlenie ulic, placów i dróg	5 551 394,04

	4260	Zakup energii	1 000 000,00
	4270	Zakup usług remontowych	330 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	30 000,00
	6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	4 191 394,04
90019		Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska	400 000,00
	6230	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych	400 000,00
90026		Pozostałe działania związane z gospodarką odpadami	40 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	40 000,00
90095		Pozostała działalność	75 000,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	74 000,00
<b>921</b>		<b>Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego</b>	<b>5 833 247,68</b>
92109		Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	1 495 426,46
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	54 242,70
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	318 754,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	384 360,25
	4260	Zakup energii	250 000,00
	4270	Zakup usług remontowych	30 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	151 000,00
	4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	960,00
	4430	Różne opłaty i składki	40 000,00
	4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	228,60
	6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	265 880,91
92116		Biblioteki	1 385 407,00
	2480	Dotacja podmiotowa z budżetu dla samorządowej instytucji kultury	1 385 407,00
92120		Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	2 359 772,29
	2720	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich obiektów zabytkowych przekazane jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych	40 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	5 000,00
	6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	147 200,00
	6570	Dotacja celowa przekazana z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych obiektów zabytkowych jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych	2 159 218,29
	6580	Wydatki inwestycyjne dotyczące obiektów zabytkowych będących w użytkowaniu jednostek budżetowych	8 354,00
92195		Pozostała działalność	592 641,93
	2360	Dotacja celowa z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego	100 000,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	2 125,00
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	20 200,00
	4190	Nagrody konkursowe	57 600,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	186 737,52
	4260	Zakup energii	13 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	139 000,00
	4380	Zakup usług obejmujących tłumaczenia	600,00
	4430	Różne opłaty i składki	5 600,00
	6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	67 779,41
<b>926</b>		<b>Kultura fizyczna</b>	<b>1 932 822,98</b>
92601		Obiekty sportowe	1 551 722,98
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	9 642,20

	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	56 900,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	17 000,00
	4260	Zakup energii	120 000,00
	4270	Zakup usług remontowych	6 500,00
	4300	Zakup usług pozostałych	38 223,08
	4430	Różne opłaty i składki	9 400,00
	6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	1 294 057,70
92605		Zadania w zakresie kultury fizycznej	381 100,00
	2360	Dotacja celowa z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego	345 000,00
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	4 400,00
	4190	Nagrody konkursowe	14 100,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	5 400,00
	4260	Zakup energii	1 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	11 200,00
<b>Razem:</b>			<b>95 954 398,00</b>



## Przychody i rozchody budżetu gminy na 2025 rok

<b>Przychody</b>		
Paragraf	Wyszczególnienie	Plan na 2025 rok
902	Przychody ze spłat pożyczek udzielonych na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej	15 000,00
906	Przychody jednostek samorządu terytorialnego z wynikających z rozliczenia środków określonych w art.. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków	27 209,55
	Identyfikacja potrzeb i realizacja zamiarów z zakresu cyberbezpieczeństwa w Urzędzie Gminy Żary i jednostkach podległych	27 209,55
957	<b>Nadwyżki z lat ubiegłych</b>	<b>9 012 790,45</b>
	Przychody z tytułu otrzymanych w 2021 roku środków na uzupełnienie subwencji ogólnej z przeznaczeniem na wsparcie finansowe inwestycji w zakresie kanalizacji	1 335 000,00
	Nadwyżka budżetu jednostki samorządu terytorialnego z lat ubiegłych	7 677 790,45
<b>OGÓŁEM PRZYCHODY</b>		<b>9 055 000,00</b>

<b>Rozchody</b>		
Paragraf	Wyszczególnienie	Plan na 2025 rok
962	Pożyczki udzielone na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej	15 000,00
<b>OGÓŁEM ROZCHODY</b>		<b>15 000,00</b>

### Planowane kwoty dotacji udzielanych z budżetu gminy w 2025 roku

#### I. Dotacje dla jednostek sektora finansów publicznych

Lp.	Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa jednostki otrzymującej dotację	Zakres	Kwota dotacji
1	600	60004	2710	Powiat Żarski	Dotacja celowa na dofinansowanie zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego na obszarze Powiatu Żarskiego	130 000,00
2	801	80104	2310	Gmina Żagań o statusie miejskim, Gmina Żary o statusie miejskim, Gmina Osiecznica	Zwrot kosztów utrzymania dzieci w przedszkolach prowadzonych przez inne gminy za dzieci zamieszkałe na terenie Gminy Żary	327 000,00
3	851	85158	2710	Miasto Zielona Góra	Dotacja celowa na dofinansowanie zadań bieżących Izby Wyrzeźwień	1 500,00
4	855	85516	2310	Gmina Żagań o statusie miejskim, Gmina Żary o statusie miejskim	Zwrot kosztów utrzymania dzieci w żłobkach prowadzonych przez inne gminy za dzieci zamieszkałe na terenie Gminy Żary	89 500,00
<b>Razem dotacje celowe</b>						<b>548 000,00</b>
1	921	92116	2480	Gminna Biblioteka Publiczna Gminy Żary	Koszty bieżącego funkcjonowania biblioteki	1 385 407,00
<b>Razem dotacje podmiotowe</b>						<b>1 385 407,00</b>
<b>Razem dotacje dla jednostek sektora finansów publicznych</b>						<b>1 933 407,00</b>

#### II. Dotacje dla jednostek spoza sektora finansów publicznych

Lp.	Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa jednostki	Zakres	Kwota dotacji
1	851	85154	2360	Stowarzyszenia	Realizacja zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	57 000,00

2	853	85395	2360	Stowarzyszenia	Realizacja zadań z zakresu wspierania działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym	15 000,00
3	854	85418	2360	Stowarzyszenia	Realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania i ograniczania skutków patologii społecznej	6 000,00
4	900	90001	6230	Podmioty wymienione w art. 403 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 54)	Dotacja celowa na realizację zadań służących ochronie zasobów wodnych, polegające na gromadzeniu wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania	75 000,00
5	900	90019	6230	Podmioty wymienione w art. 403 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 54)	Dotacja celowa na realizację zadań służących ochronie gospodarki wodnej poprzez dofinansowanie do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe/ dotacja celowa na zadania ograniczenia niskiej emisji poprzez dofinansowanie do wymiany źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych w Gminie Żary	400 000,00
6	921	92120	2720	Właściciele zabytków	Dotacja celowa na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków położonych na terenie Gminy Żary	40 000,00
7	921	92120	6570	Właściciele zabytków	Remont wieży kościoła parafialnego pw. Św. Apostołów Piotra i Pawła w Sieniawie Żarskiej	699 864,29
8	921	92120	6570	Właściciele zabytków	Remont tynków na wieży i ścianach kościoła parafialnego pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Bieniowie	322 354,00
9	921	92120	6570	Właściciele zabytków	Konserwacja polichromii na suficie w kościele w Olbrachtowie	490 000,00
10	921	92120	6570	Właściciele zabytków	Konserwacja i restauracja polichromii w prezbiterium kościoła pw. Św. Jana Chrzciciela w Złotniku	147 000,00
11	921	92120	6570	Właściciele zabytków	Odnowienie i odmalowanie kościoła w Lubanicach	500 000,00
12	921	92195	2360	Stowarzyszenia	Realizacja zadań z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego	100 000,00
13	926	92605	2360	Stowarzyszenia	Realizacja zadań za zakresu kultury fizycznej	345 000,00
<b>Razem dotacje celowe</b>						<b>3 197 218,29</b>
1	851	85154	2580	Centrum Integracji Społecznej	Koszty bieżącego funkcjonowania Centrum Integracji Społecznej	43 200,00
<b>Razem dotacje podmiotowe</b>						<b>43 200,00</b>
<b>Razem dotacje dla jednostek spoza sektora finansów publicznych</b>						<b>3 240 418,29</b>

## Dochody i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych odrębnymi ustawami na 2025 rok

### Dochody

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
<b>750</b>			<b>Administracja publiczna</b>	<b>70 158,00</b>
	75011		Urzędy wojewódzkie	70 158,00
		2010	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	70 158,00
<b>751</b>			<b>Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa</b>	<b>2 510,00</b>
	75101		Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa	2 510,00
		2010	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	2 510,00
<b>752</b>			<b>Obrona narodowa</b>	<b>2 000,00</b>
	75212		Pozostałe wydatki obronne	2 000,00
		2010	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	2 000,00
<b>852</b>			<b>Pomoc społeczna</b>	<b>60 442,00</b>
	85219		Ośrodki pomocy społecznej	56 030,00
		2010	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	56 030,00
	85295		Pozostała działalność	4 412,00
		2010	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	4 412,00
<b>855</b>			<b>Rodzina</b>	<b>6 159 000,00</b>
	85502		Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	6 009 000,00
		2010	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	6 009 000,00
	85513		Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów	150 000,00
		2010	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	150 000,00
<b>Razem:</b>				<b>6 294 110,00</b>

**Wydatki**

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
<b>750</b>			<b>Administracja publiczna</b>	<b>70 158,00</b>
	75011		Urzędy wojewódzkie	70 158,00
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	46 241,13
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	22 198,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	1 718,87
<b>751</b>			<b>Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa</b>	<b>2 510,00</b>
	75101		Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa	2 510,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	2 510,00
<b>752</b>			<b>Obrona narodowa</b>	<b>2 000,00</b>
	75212		Pozostałe wydatki obronne	2 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	2 000,00
<b>852</b>			<b>Pomoc społeczna</b>	<b>60 442,00</b>
	85219		Ośrodki pomocy społecznej	56 030,00
		3110	Świadczenia społeczne	55 202,00
		4300	Zakup usług pozostałych	828,00
	85295		Pozostała działalność	4 412,00
		4300	Zakup usług pozostałych	4 412,00
<b>855</b>			<b>Rodzina</b>	<b>6 159 000,00</b>
	85502		Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	6 009 000,00
		3110	Świadczenia społeczne	5 294 000,00
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	116 000,00
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	9 000,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	563 000,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	2 000,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	10 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	15 000,00
	85513		Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów	150 000,00
		4130	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	150 000,00
<b>Razem:</b>				<b>6 294 110,00</b>

## Plan dochodów z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatków na realizację zadań określonych w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii na 2025 rok

### Dochody

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
756			<b>Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem</b>	<b>220 000,00</b>
	75618		Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw	220 000,00
		0270	Wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym	50 000,00
		0480	Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	170 000,00
<b>Razem:</b>				<b>220 000,00</b>

### Wydatki

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
851			<b>Ochrona zdrowia</b>	<b>220 000,00</b>
	85153		Zwalczanie narkomanii	5 000,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	2 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	3 000,00
	85154		Przeciwdziałanie alkoholizmowi	215 000,00
		2300	Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy	7 000,00
		2360	Dotacja celowa z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego	57 000,00
		2580	Dotacja podmiotowa z budżetu dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych	43 200,00
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	47 000,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	3 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	54 700,00
		4390	Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	2 100,00
		4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	1 000,00
<b>Razem:</b>				<b>220 000,00</b>

## Plan dochodów z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska oraz wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu ochrony środowiska na 2025 rok

### Dochody

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	276 000,00
	90019		Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska	276 000,00
		0690	Wpływy z różnych opłat	276 000,00
<b>Razem:</b>				<b>276 000,00</b>

### Wydatki

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	276 000,00
	90019		Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska	276 000,00
		6230	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych	276 000,00
<b>Razem:</b>				<b>276 000,00</b>

## Plan dochodów i wydatków wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi na 2025 rok

### Dochody

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
<b>900</b>			<b>Gospodarka komunalna i ochrona środowiska</b>	<b>4 124 818,00</b>
	90002		Gospodarka odpadami komunalnymi	4 124 818,00
		0490	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw	4 124 818,00
<b>Razem:</b>				<b>4 124 818,00</b>

### Wydatki

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
<b>900</b>			<b>Gospodarka komunalna i ochrona środowiska</b>	<b>4 124 818,00</b>
	90002		Gospodarka odpadami komunalnymi	4 124 818,00
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	138 567,48
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	8 223,58
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	24 851,73
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	3 630,61
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	2 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	3 945 103,84
		4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	1 000,00
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	1 440,76
<b>Razem:</b>				<b>4 124 818,00</b>



## Plan wydatków na przedsięwzięcia realizowane w ramach środków funduszu sołectkiego w 2025 roku

Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa zadania, przedsięwzięcia	Kwota w (zł)
1	2	3	4	5
<b>Sołectwo Biedzychowice Dolne</b>				<b>25 719,95</b>
010	01008	4270	Czyszczenie rowów gminnych	2 000,00
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	5 000,00
900	90004	4270	Utrzymanie czystości w miejscowości	1 000,00
900	90004	6060	Zakup kosiarki-mulczera	11 719,95
921	92109	4210	Doposażenie świetlicy wiejskiej	4 000,00
921	92195	4210	Organizacja imprez	2 000,00
<b>Sołectwo Bieniów</b>				<b>52 921,70</b>
600	60016	4210	Zakup tłucznia na drogi gminne	2 921,70
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	3 500,00
900	90004	4270	Utrzymanie czystości w miejscowości	1 500,00
900	90004	4300	Utrzymanie czystości w miejscowości	14 000,00
900	90015	6050	Opracowanie dokumentacji projektowej budowy oświetlenia drogowego dz. Nr 467/1	20 000,00
921	92109	4210	Doposażenie świetlicy wiejskiej	4 000,00
921	92195	4210	Organizacja imprez	4 600,00
921	92195	4300	Organizacja imprez	2 100,00
921	92195	4430	Organizacja imprez	300,00
<b>Sołectwo Bogumiłów - Janików</b>				<b>24 343,98</b>
600	60016	6050	Opracowanie dokumentacji technicznej budowy drogi gminnej dz. nr 127, 152, 175	19 000,00
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	2 000,00
900	90004	4270	Utrzymanie czystości w miejscowości	1 000,00
921	92195	4210	Organizacja imprez	2 343,98
<b>Sołectwo Drozdów-Rusocice</b>				<b>17 411,24</b>
600	60016	4210	Zakup tłucznia na drogi gminne	2 400,00
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	811,24
900	90015	6050	Montaż dodatkowego punktu oświetlenia	1 500,00
921	92109	4210	Doposażenie świetlicy wiejskiej	3 400,00
921	92195	4210	Organizacja imprez	2 450,00
921	92195	4300	Organizacja imprez	850,00
926	92601	6050	Wykonanie ogrodzenia boiska sportowego	6 000,00
<b>Sołectwo Drożków</b>				<b>36 515,97</b>
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	6 000,00
900	90015	6050	Zakup i montaż lampy solarnej	7 200,00
921	92109	4210	Doposażenie świetlicy wiejskiej	8 000,00
921	92195	4210	Organizacja imprez	2 815,97
926	92601	6050	Doposażenie boiska sportowego	12 500,00
<b>Sołectwo Grabik</b>				<b>52 921,70</b>
600	60016	4210	Zakup tłucznia na drogi gminne	2 500,00
600	60016	6050	Opracowanie dokumentacji technicznej budowy drogi gminnej dz. nr 462	8 000,00
750	75095	4210	Zakup materiałów do wykonania tablicy ogłoszeniowej	1 800,00

900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	5 000,00
900	90004	4300	Utrzymanie czystości w miejscowości	5 500,00
921	92109	4210	Doposażenie Centrum Kulturalno-Edukacyjnego	800,00
921	92195	4210	Organizacja imprez	15 300,00
921	92195	4300	Organizacja imprez	3 500,00
926	92601	6050	Zagospodarowanie terenu przy boisku sportowym	10 521,70
<b>Sołectwo Kadłubia</b>				<b>40 220,49</b>
600	60016	6050	Modernizacja dróg gminnych na terenie sołectwa	25 000,00
900	90004	4300	Utrzymanie czystości w miejscowości	15 220,49
<b>Sołectwo Lubanice</b>				<b>41 173,08</b>
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	3 800,00
900	90004	4270	Utrzymanie czystości w miejscowości	1 000,00
900	90004	4300	Utrzymanie czystości w miejscowości	1 200,00
900	90015	6050	Zakup i montaż lamp solarnych	15 000,00
921	92195	4210	Organizacja imprez	8 000,00
921	92195	4300	Organizacja imprez	2 000,00
921	92195	4210	Zakup namiotów imprezowych	7 000,00
926	92601	4300	Wyrównanie terenu na boisku sportowym	3 173,08
<b>Sołectwo Lubomyśl</b>				<b>36 198,44</b>
600	60016	4270	Odnowienie muralu na przystanku autobusowym	1 800,00
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	3 600,00
900	90004	4300	Utrzymanie czystości w miejscowości	700,00
921	92109	4210	Doposażenie świetlicy wiejskiej	3 550,00
921	92195	4210	Organizacja imprez	5 000,00
921	92195	6050	Modernizacja parkingu turystycznego w miejscowości	3 550,00
921	92195	6050	Modernizacja budynku gospodarczego i wiaty w parku	17 998,44
<b>Sołectwo Łaz</b>				<b>35 034,17</b>
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	8 000,00
900	90004	4270	Utrzymanie czystości w miejscowości	2 000,00
900	90015	6050	Opracowanie dokumentacji projektowej budowy oświetlenia drogowego przy drogach gminnych	20 000,00
921	92195	4210	Organizacja imprez	4 034,17
921	92195	4300	Organizacja imprez	1 000,00
<b>Sołectwo Łukawy</b>				<b>16 776,18</b>
750	75095	4210	Zakup tablicy ogłoszeniowej	1 000,00
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	4 026,18
921	92195	4210	Organizacja imprez	1 750,00
921	92195	4300	Organizacja imprez	1 000,00
926	92601	4300	Opracowanie zmiany projektu zagospodarowania terenu na boisku sportowo-rekreacyjnym	1 000,00
926	92601	6050	Opracowanie projektu przyłącza wody na boisku sportowo-rekreacyjnym	8 000,00
<b>Sołectwo Marszów</b>				<b>35 880,91</b>
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	700,00
900	90004	4270	Utrzymanie czystości w miejscowości	300,00
921	92109	6050	Opracowanie dokumentacji projektowej rozbudowy świetlicy wiejskiej	30 380,91
921	92195	4210	Organizacja imprez	2 500,00
921	92195	4300	Organizacja imprez	2 000,00
<b>Sołectwo Mitowice</b>				<b>26 355,01</b>
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	3 855,01
900	90004	6060	Zakup kosiarki-tractorka	15 000,00
921	92109	4210	Doposażenie Centrum Kulturalno-Edukacyjnego	2 000,00
921	92195	4210	Zakup grilla gazowego	3 000,00

921	92195	4210	Organizacja imprez	2 500,00
<b>Sołectwo Mirostowice Dolne</b>				<b>52 921,70</b>
600	60016	6050	Opracowanie dokumentacji technicznej budowy drogi gminnej dz. nr 207	16 500,00
754	75412	4210	Doposażenie Ochotniczej Straży Pożarnej	3 000,00
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	8 000,00
900	90004	4270	Utrzymanie czystości w miejscowości	2 000,00
921	92109	4210	Doposażenie świetlicy wiejskiej	3 000,00
921	92109	6050	Montaż klimatyzacji na małej sali świetlicy wiejskiej	7 000,00
921	92195	4210	Organizacja imprez	5 021,70
921	92195	4300	Organizacja imprez	4 500,00
921	92195	4430	Organizacja imprez	500,00
926	92601	4110	Organizacja zajęć sportowych na boisku "Orlik"	500,00
926	92601	4170	Organizacja zajęć sportowych na boisku "Orlik"	2 900,00
<b>Sołectwo Mirostowice Górne</b>				<b>34 240,34</b>
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	3 640,34
900	90004	4300	Utrzymanie czystości w miejscowości	500,00
900	90015	6050	Opracowanie dokumentacji projektowej budowy oświetlenia drogowego dz. nr 40/1	12 000,00
921	92109	4210	Doposażenie świetlicy	2 000,00
921	92195	4210	Zakup namiotów	1 500,00
921	92195	4210	Organizacja imprez	5 500,00
921	92195	4300	Organizacja imprez	1 600,00
921	92195	4300	Zagospodarowanie placu rekreacyjnego	7 500,00
<b>Sołectwo Olbrachtów</b>				<b>52 921,70</b>
600	60016	4210	Zakup tłuczni na drogi gminne	2 800,00
600	60016	4210	Zakup lusterek drogowych i progów zwalniających wraz z oznakowaniem	4 200,00
600	60016	6050	Opracowanie dokumentacji technicznej budowy drogi gminnej dz. nr 155	15 000,00
710	71035	4210	Zakup elementów monitoringu na cmentarz komunalny	2 000,00
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	1 921,70
900	90004	4300	Utrzymanie czystości w miejscowości	6 000,00
921	92195	4210	Organizacja imprez	13 000,00
921	92195	4300	Organizacja imprez	2 000,00
921	92195	4210	Zakup elementów monitoringu do parku wiejskiego	2 000,00
926	92601	4210	Doposażenie boiska sportowego	4 000,00
<b>Sołectwo Olszyniec</b>				<b>27 730,97</b>
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	1 500,00
900	90004	4270	Utrzymanie czystości w miejscowości	1 000,00
921	92195	4210	Organizacja imprez	6 500,00
921	92195	4300	Organizacja imprez	2 500,00
921	92195	6050	Zakup elementów placu zabaw	16 230,97
<b>Sołectwo Rościce</b>				<b>16 194,04</b>
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	2 300,00
900	90004	4270	Utrzymanie czystości w miejscowości	200,00
900	90004	4300	Utrzymanie czystości w miejscowości	2 500,00
900	90015	6050	Opracowanie dokumentacji projektowej budowy oświetlenia drogowego dz. nr 8	2 694,04
921	92109	4210	Doposażenie świetlicy	2 500,00
921	92195	4210	Organizacja imprez	3 000,00
921	92195	4210	Zakup bramy wjazdowej na plac zabaw	3 000,00
<b>Sołectwo Sieniawa Żarska</b>				<b>52 921,70</b>

600	60016	4210	Zakup tłuczni na drogi gminne	2 000,00
600	60016	6050	Opracowanie dokumentacji technicznej budowy drogi gminnej dz. nr 574, 583	30 000,00
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	5 000,00
900	90004	4300	Utrzymanie czystości w miejscowości	5 000,00
900	90015	6050	Zakup i montaż lampy solarnej	7 000,00
921	92195	4210	Organizacja imprez	521,70
921	92195	4300	Organizacja imprez	400,00
926	92601	4300	Wykonanie monitoringu przy boisku sportowym	3 000,00
<b>Sołectwo Siodło</b>				<b>26 196,24</b>
600	60016	4210	Zakup tłuczni na drogi gminne	6 000,00
600	60016	6050	Opracowanie dokumentacji technicznej budowy drogi gminnej dz. nr 18, 111	17 196,24
900	90015	6050	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę oświetlenia drogowego dz. nr 52	3 000,00
<b>Sołectwo Stawnik</b>				<b>20 110,25</b>
900	90004	4110	Utrzymanie czystości w miejscowości	445,00
900	90004	4170	Utrzymanie czystości w miejscowości	2 555,00
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	4 000,00
900	90015	6050	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę oświetlenia drogowego dz. nr 52/2	8 000,00
921	92109	4210	Doposażenie świetlicy wiejskiej	1 110,25
921	92195	4210	Organizacja imprez	2 500,00
921	92195	4300	Organizacja imprez	1 500,00
<b>Sołectwo Surowa</b>				<b>20 427,78</b>
600	60016	6050	Modernizacja drogi gminnej dz. nr 217	5 500,00
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	2 427,78
921	92195	4210	Zakup namiotu oraz stołów i ławek	5 500,00
921	92195	4210	Organizacja imprez	6 500,00
921	92195	4300	Organizacja imprez	500,00
<b>Sołectwo Włostów-Dąbrowiec</b>				<b>25 614,10</b>
710	71035	6050	Zagospodarowanie terenu przy cmentarzu komunalnym	10 000,00
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	1 014,10
900	90004	4270	Utrzymanie czystości w miejscowości	1 000,00
921	92109	6050	Modernizacja świetlicy wiejskiej	10 000,00
921	92195	4210	Organizacja imprez	800,00
921	92195	4300	Organizacja imprez	2 800,00
<b>Sołectwo Złotnik</b>				<b>52 921,70</b>
600	60016	4210	Zakup tłuczni na drogi gminne	9 500,00
900	90004	4210	Utrzymanie czystości w miejscowości	3 421,70
921	92109	6050	Modernizacja świetlicy wiejskiej	33 000,00
921	92195	4210	Organizacja imprez	5 500,00
921	92195	4300	Organizacja imprez	1 500,00
<b>Ogółem</b>				<b>823 673,34</b>

## Plan finansowy dochodów i wydatków wydzielonego rachunku środków pochodzących z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w 2025 roku

### Dochody

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
<b>600</b>			<b>Transport i łączność</b>	<b>5 837 162,55</b>
	60016		Drogi publiczne gminne	5 837 162,55
		6370	Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	5 837 162,55
<b>754</b>			<b>Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa</b>	<b>2 822 850,00</b>
	75412		Ochotnicze straże pożarne	2 822 850,00
		6370	Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	2 822 850,00
<b>Razem:</b>				<b>8 660 012,55</b>

### Wydatki

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
<b>600</b>			<b>Transport i łączność</b>	<b>5 837 162,55</b>
	60016		Drogi publiczne gminne	5 837 162,55
		6370	Wydatki jednostek poniesione ze środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	5 837 162,55
			Budowa i przebudowa dróg wewnętrznych gminnych oraz budowa ciągu pieszo - jezdni w m. Olbrachtów_Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	890 471,55
			Budowa i remont dróg wewnętrznych gminnych w m. Grabik_Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	2 989 631,00
			Modernizacja dróg gminnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz termomodernizacja budynku świetlicy w m. Bieniów_Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	1 957 060,00
<b>754</b>			<b>Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa</b>	<b>2 822 850,00</b>
	75412		Ochotnicze straże pożarne	2 822 850,00
		6370	Wydatki jednostek poniesione ze środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	2 822 850,00
			Budowa remizy strażackiej dla OSP Złotnik_Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	2 822 850,00
<b>Razem:</b>				<b>8 660 012,55</b>

## Plan finansowy dochodów i wydatków wydzielonego rachunku środków pochodzących z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków w ramach środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 na 2025 rok

### Dochody

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
<b>921</b>			<b>Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego</b>	<b>2 118 127,00</b>
	92120		Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	2 118 127,00
		6090	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych związanych z przeciwdziałaniem COVID-19	2 118 127,00
<b>Razem:</b>				<b>2 118 127,00</b>

### Wydatki

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
<b>921</b>			<b>Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego</b>	<b>2 159 218,29</b>
	92120		Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	2 159 218,29
		6570	Dotacja celowa przekazana z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych obiektów zabytkowych jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych	2 159 218,29
			Konserwacja i restauracja polichromii w prezbiterium kościoła pw. św. Jana Chrzciciela w Złotniku: Polski Ład_Rządowy Program Odbudowy Zabytków	147 000,00
			Konserwacja polichromii na suficie w kościele w Olbrachtowie: Rządowy Program Odbudowy Zabytków	490 000,00
			Odnowienie i odmalowanie Kościoła w Lubanicach:Polski Ład_Rządowy Program Odbudowy Zabytków	500 000,00
			Remont tynków na wieży i ścianach kościoła parafialnego pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Bieniowie: Rządowy Program Odbudowy Zabytków	322 354,00
			Remont wieży kościoła parafialnego pw. Św. Apostołów Piotra i Pawła w Sieniawie Żarskiej: Rządowy Program Odbudowy Zabytków	699 864,29
<b>Razem:</b>				<b>2 159 218,29</b>

## Uzasadnienie

### uchwały w sprawie uchwalenia budżetu gminy na 2025 rok

Projekt uchwały budżetowej Gminy Żary na rok 2025 opracowany został zgodnie z procedurą określoną w Uchwale Nr XXXI/283/10 Rady Gminy Żary z dnia 30 września 2010 roku w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej Gminy Żary oraz wytycznymi dotyczącymi założeń makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw określonych przez Ministra Finansów, a także założeń projektu budżetu państwa na rok 2025 określonych w projekcie – aktualizacja z maja 2024 roku i założeń zawartych w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa na lata 2024 – 2027 wprowadzonym Uchwałą Nr 38 Rady Ministrów z dnia 30 kwietnia 2024 roku w sprawie Wieloletniego Planu Finansowego Państwa na lata 2024- 2027 (Monitor Polski z dnia 2 maja 2024 roku, poz. 334). Najważniejsze założenia zawarte w WPPF zakładają ożywienie gospodarcze, tempo wzrostu gospodarczego ma wzrosnąć do 3,1%. Wpływ na to będzie miała spadająca inflacja oraz powrót do dodatniej dynamiki płac. Dodatkowym czynnikiem, który będzie stymulować gospodarkę będą inwestycje podejmowane w ramach KPO. Oczekuje się, że przyczyni się to również do przyspieszenia PKB w 2025 roku do 3,7%. Ponadto Polska pozostaje krajem o niskiej stopie bezrobocia – wskaźnik ten osiągnie 2,9%. Przeciętne zatrudnienie w gospodarce wzrośnie o 0,5%.

Ponadto projektując budżet gminy Żary na 2025 rok uwzględniono wytyczne zawarte w Zarządzeniu Nr 120.30.2024 Wójta Gminy Żary z dnia 02 sierpnia 2024 roku w sprawie opracowania materiałów planistycznych do projektu uchwały budżetowej Gminy Żary na rok 2025 oraz do zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej.

Projekt budżetu na 2025 rok został opracowany z uwzględnieniem rozwiązań zawartych w całości nowej ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego uchwalonej przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 1 października 2024 roku. Ustawa zakłada istotne zmiany w zasadach ustalania dochodów jednostek samorządu terytorialnego z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) oraz udziału w podatku dochodowym od osób prawnych (CIT). Dochody samorządów z tych tytułów obliczone zostały jako procent od dochodów podatników z terenu danej jednostki samorządu terytorialnego (a dotychczas dochód samorządów z tytułu udziału w podatkach PIT i CIT naliczany jest na podstawie podatku należnego).

Wysokość udziału w podatku PIT wynosi dla gminy 8,0% dochodów podatników podatku PIT zamieszkałych na obszarze Gminy Żary. Natomiast wysokość udziału w podatku CIT wynosi dla gminy 1,6% dochodów podatników podatku CIT posiadających siedzibę na obszarze Gminy Żary. Natomiast kwotę rocznego dochodu gminy z tytułu udziału w podatku PIT ustala się mnożąc, zwaloryzowane w sposób określony w art. 11 ust. 2 nowej ustawy dochody podatników podatku PIT zamieszkałych na terenie Gminy Żary za rok bazowy przez ww. wysokość udziału w podatku PIT. Z kolei kwotę rocznego dochodu gminy z tytułu udziału w podatku CIT ustala się mnożąc zwaloryzowane w sposób określony w art. 12 ust. 2 nowej ustawy dochody podatników podatku CIT mających siedzibę na terenie Gminy Żary za rok bazowy przez ww. wysokość udziału w podatku CIT.

Dochody podatników podatku PIT oraz podatników podatku CIT na rok 2025 ustala się na podstawie danych zawartych w złożonych za rok 2022 zeznaniach podatkowych, według stanu na dzień 10 marca 2024 roku. W celu ustalenia dochodów podatników podatku PIT na 2025 rok ich dochody z 2022 roku waloryzuje się o 37,1%. Natomiast w celu ustalenia dochodów podatników podatku CIT na rok 2025 ich dochody z roku 2022 waloryzuje się o 29,5%. W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że dochody należne z tytułu udziałów w podatku PIT i CIT, podlegające przekazaniu gminie, są ustalone z uwzględnieniem korekty z tytułu zamożności, która oznacza że kwota dochodów jednostki samorządu terytorialnego na rok budżetowy podlega korekcie, jeżeli dochody jednostki samorządu terytorialnego w relacji do przeliczeniowej liczby mieszkańców tej jednostki są wyższe od 120% dochodów w relacji do przeliczeniowej liczby mieszkańców odpowiedniej kategorii jednostki samorządu terytorialnego. Korektę z tytułu zamożności oblicza się, mnożąc przeliczeniową liczbę mieszkańców Gminy Żary przez różnicę między dochodami w relacji do przeliczeniowej liczby mieszkańców Gminy Żary a 120% dochodów w relacji do przeliczeniowej liczby mieszkańców odpowiedniej kategorii jednostki samorządu terytorialnego oraz przez wskaźnik 0,5. Przez dochody, o których mowa wyżej rozumie się łączne dochody z tytułu podstawowych dochodów podatkowych oraz subwencji ogólnej, pomniejszone o kwotę odpowiadającą sumie potrzeb oświatowych i rozwojowych. Korekty z tytułu zamożności dokonuje się poprzez pomniejszenie dochodu gminy z tytułu udziału w podatku PIT, a jeżeli kwota korekty z tytułu zamożności jest wyższa niż kwota tego dochodu, to dodatkowo pomniejsza się dochód gminy z tytułu

udziału w podatku CIT. Jeżeli dla gminy została jednocześnie naliczona subwencja ogólna, korekty z tytułu zamożności dokonuje się w pierwszej kolejności poprzez pomniejszenie subwencji ogólnej, przy czym gdy kwota subwencji ogólnej jest wyższa od kwoty korekty z tytułu zamożności – gmina otrzymuje subwencję ogólną w wysokości odpowiadającej różnicy między tymi kwotami, natomiast gdy kwota subwencji ogólnej jest niższa od kwoty korekty z tytułu zamożności - gmina nie otrzymuje subwencji ogólnej, a o pozostałą kwotę korekty z tytułu zamożności pomniejsza się dochód z tytułu udziału w podatku PIT, a jeżeli tego dochodu zabraknie to nawet dochód z tytułu udziału w podatku CIT.

Ponadto przy opracowaniu projektu budżetu na 2025 rok zostały wzięte pod uwagę zmiany przepisów prawa, m.in.:

- ustawę z dnia 26 kwietnia 2024 roku o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawy o promocji zatrudnienia i innych instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2024 r., poz. 742);

- ustawę z dnia 26 kwietnia 2024 roku o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustawy (Dz. U. z 2024 r., poz. 743);

- uchwałę Nr 62 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 roku dotyczącą dofinansowania wynagrodzeń pracowników pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024 – 2027 opublikowaną w Monitorze Polskim pod pozycją 505;

- uchwałę Nr 63 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 roku dotyczącą dofinansowania wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024 – 2027 opublikowaną w Monitorze Polskim pod pozycją 504;

- ustawę o zmianie ustawy o świadczeniu z tytułu pełnienia funkcji sółtysa (Dz. U. z 2024 r., poz. 1246);

- nowelizację ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465);

- ustawę o zmianie ustawy o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1135);

- projekt ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej;

- rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 2 października 2024 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie udzielania jednostkom samorządu terytorialnego dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego (Dz. U. z 2024 r., poz. 1472);

- rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 26 sierpnia 2024 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz. U. z 2024 r., poz. 1302);

- ustawę z dnia 15 maja 2024 roku o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2024 r. poz. 854);

Uwzględniając zmiany w przepisach prawa przedkładany projekt budżetu gminy na 2025 rok zakłada następujące wielkości:

#### **I. Dochody budżetu Gminy w łącznej kwocie wynoszą 86.914.398 zł, z tego:**

a) dochody bieżące w wysokości 75.413.949,85 zł, w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych w kwocie 62.775,04 zł;

b) dochody majątkowe w kwocie 11.500.448,15 zł, w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych w kwocie 152.380,60 zł.

#### **W ramach dochodów majątkowych przyjęte zostały następujące wielkości:**

a) **Środki z Funduszu Przeciwdziałania Covid – 19 na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych związanych z przeciwdziałaniem Covid – 19 – łączna kwota 2.118.127 zł dotyczy pozyskanego dofinansowania z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków z przeznaczeniem na:**

- Konserwacja i restauracja polichromii w prezbiterium kościoła pw. Św. Jana Chrzciciela w Złotniku – kwota 147.000 zł;

- Konserwacja polichromii na suficie w kościele w Olbrachtowie – kwota 490.000 zł;



- Odnowienie i odmalowanie kościoła w Lubanicach – kwota 490.000 zł;
- Remont tynków na wieży i ścianach kościoła parafialnego pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Bieniowie – kwota 315.907 zł;
- Remont wieży kościoła parafialnego pw. Św. Apostołów Piotra i Pawła w Sieniawie Żarskiej – kwota 675.220 zł.

**b) Dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy – łączna kwota 152.380,60 zł** z przeznaczeniem na realizację dofinansowania Projektu grantowego „Cyberbezpieczny samorząd” – Identyfikacja potrzeb i realizacja zamierzeń z zakresu cyberbezpieczeństwa w Urzędzie Gminy Żary oraz jednostkach podległych.

**c) Dotacja otrzymana z państwowego funduszu celowego na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych – kwota 500.000 zł** – dotyczy dofinansowania ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach programu modernizacji kompleksów sportowych „Moje boisko – Orlik 2012 – edycja 2024 – Modernizacja kompleksu sportowego „Moje boisko – Orlik 2012” w Mirostowicach Dolnych – całkowita wartość zadania inwestycyjnego opiewa na kwotę 1.251.036 zł.

**d) Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych, ogólna kwota 8.660.012,55 zł**, z tego:

- Budowa i przebudowa dróg wewnętrznych gminnych oraz budowa ciągu pieszo – jezdni w miejscowości Olbrachtów – kwota uzyskana w 2025 roku – 890.471,55 zł – łączne dofinansowanie kwota 1.780.943,10 zł;
- Budowa i remont dróg wewnętrznych gminnych w miejscowości Grabik – kwota 2.989.631 zł;
- Modernizacja dróg gminnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz termomodernizacja budynku świetlicy w miejscowości Bieniów – kwota 1.957.060 zł.
- Budowa remizy strażackiej dla OSP Złotnik – kwota 2.822.850 zł;

**e) Dochody ze sprzedaży majątku – kwota 67.928 zł;**

**f) Dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności – kwota 2.000 zł.**

#### **Plan dochodów bieżących na 2025 rok opracowano na podstawie:**

a) Informacji Ministra Finansów Znak sprawy ST3.4750.14.2024 z dnia 14 października 2024 roku o ustalonych na 2025 rok kwotach: należnych dochodów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i podatku dochodowym od osób prawnych; należnej subwencji ogólnej, wynikającej z kwoty ujętej w projekcie ustawy budżetowej na 2025 rok; potrzeb finansowych; korekty z tytułu zamożności, a także o środkach wynikających z podziału części rezerwy na uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego w 2025 roku;

b) Informacji Wojewody Lubuskiego Znak sprawy BF-I.3110.60.2024.KHab z dnia 24 października 2024 roku o wstępnych kwotach wynikających z projektu ustawy budżetowej na 2025 rok na finansowanie w 2025 roku zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminy oraz wstępne kwoty dochodów związanych z realizacją zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego. Plan dotacji z zakresu spraw obywatelskich w rozdziale 75011 dotyczy wyłącznie miesiąca stycznia 2025 roku i będzie zwiększany w kolejnych miesiącach roku budżetowego;

c) Informacji Dyrektora Delegatury Krajowego Biura Wyborczego Znak sprawy DZG.3113.34.2024 z dnia 22 października 2024 roku o kwocie dotacji z przeznaczeniem na aktualizację danych zgromadzonych w centralnym rejestrze wyborców;

d) Prognozy wykonania dochodów w 2024 roku oraz zawartych umów i złożonych wniosków, a także pozostałe informacje i zawiadomienia stanowiące podstawę przyjętych projekcji dochodów na 2025 rok.

**Dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych** zostały określone dla Gminy Żary na poziomie 36.390.941,45 zł, natomiast **dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych** skalkulowano na poziomie 1.937.707,84 zł.

Dla potrzeb kalkulacji dochodów wynikających z nowego systemu, do obliczania dochodów i wypłat jednostki samorządu terytorialnego do budżetu państwa na rok 2025 zgodnie z ustawą z 2003 roku zostały przyjęte:

a) Kwoty rocznego dochodu jednostki samorządu terytorialnego z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatku dochodowego od osób prawnych, ustalone zgodnie z art. 9 i art. 9a ustawy z 2003 roku;

b) W zakresie podstawowych dochodów podatkowych – dochody wykazane za rok 2023 w sprawozdaniach jednostek samorządu terytorialnego, których obowiązek sporządzania wynika z przepisów o finansach publicznych w zakresie sprawozdawczości budżetowej, z uwzględnieniem korekt złożonych do właściwych regionalnych izb obrachunkowych, w terminie do dnia 31 maja 2024 roku;

c) Kwota części oświatowej subwencji ogólnej wynikająca z ustawy z 2003 roku w wysokości 94.626.768.375, podzielona między jednostki samorządu terytorialnego według zasad i na podstawie danych przyjętych do podziału potrzeb oświatowych na rok 2025, z wyłączeniem zadań, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 1 – 3 i ust. 2 nowej ustawy;

d) Wydatki wykazane za rok 2023 w sprawozdaniach jednostek samorządu terytorialnego, których obowiązek sporządzania wynika z przepisów o finansach publicznych w zakresie sprawozdawczości budżetowej, z uwzględnieniem korekt złożonych do właściwych regionalnych izb obrachunkowych w terminie do dnia 31 maja 2024 roku, stanowiące podstawę do obliczenia kwot, o których mowa w art. 21a ust. 1 pkt 1 i 2 oraz art. 23a ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z 2003 roku;

e) Kwota części rozwojowej subwencji ogólnej ustalona i podzielona pomiędzy jednostki samorządu terytorialnego według zasad i na podstawie danych określonych w art. 28a ustawy z 2003 roku;

f) Kwota dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadań jednostek samorządu terytorialnego w zakresie wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat – w wysokości limitu wydatków budżetu państwa, określonego w art. 110 ust. 1 pkt 8 ustawy finansowaniu zadań oświatowych, podzielona między jednostki samorządu terytorialnego zgodnie z art. 53 ust. 2 tej ustawy i na podstawie danych według stanu na dzień 15 maja 2024 roku.

Należne **dochody z tytułu subwencji ogólnej** dla Gminy Żary zostały określone na poziomie 4.497.506 zł. W 2025 roku subwencję ogólną z budżetu państwa otrzymuje gmina, której potrzeby finansowe, ustalone na rok 2025, są wyższe niż kwota kalkulacyjna w wysokości odpowiadającej różnicy między tymi kwotami (art. 86 nowej ustawy). Natomiast kwota kalkulacyjna stanowi różnicę między łączną kwotą dochodu Gminy Żary z tytułu udziału w podatku PIT oraz podatku CIT, ustaloną na rok 2025 na podstawie art. 11 i art. 12 nowej ustawy a łączną kwotą jej dochodów z tych tytułów ustaloną na rok 2025 zgodnie z art. 9 i art. 9a ustawy z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

**Potrzeby finansowe** to element kalkulacji służący ustaleniu dochodów jednostek samorządu terytorialnego z tytułu subwencji ogólnej z budżetu państwa – w przypadku, gdy dochody z tytułu zwiększonego udziału w podatku PIT i podatku CIT będą niewystarczające na pokrycie naliczonych potrzeb finansowych.

Potrzeby finansowe jednostki samorządu terytorialnego, podlegające sfinansowaniu na podstawie nowej ustawy, to suma potrzeb: wyrównawczych, oświatowych, rozwojowych, ekologicznych oraz uzupełniających.

**Potrzeby wyrównawcze** ustalane są dla gminy, w której indywidualny wskaźnik zamożności jest niższy lub równy 100% wskaźnika zamożności ustalanego dla wszystkich gmin. Dla Gminy Żary IWZ został określony na poziomie 108%, w związku z powyższym potrzeby wyrównawcze zostały określone na zerowym poziomie. Warto podkreślić, iż do obliczenia tych potrzeb brane są pod uwagę dochody, które jednostka samorządu terytorialnego może uzyskać, z: podatku rolnego, stosując do ich obliczenia średnią cenę skupu żyta ogłoszoną przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, z podatku leśnego, stosując do ich obliczenia średnią cenę sprzedaży drewna ogłoszoną przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego i innych podatków, stosując do ich obliczenia górne granice stawek podatków obowiązujące w danym roku (regulacje prawne wynikające z art. 24 ust. 5 – 7 nowej ustawy).

**Potrzeby oświatowe** – w celu obliczenia potrzeb oświatowych gminy na 2025 rok przyjmuje się potrzeby oświatowe obliczone przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania na podstawie danych według stanu na dzień 15 maja 2024 roku z uwzględnieniem przepisów wykonawczych wydanych a podstawie art. 26 ust. 6 nowej ustawy. Wysokość potrzeb oświatowych dla Gminy Żary została określona na poziomie

18.311.921 zł. W kwocie potrzeb oświatowych zostały uwzględnione skutki wzrostu średnich wynagrodzeń nauczycieli, w tym nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego. Przyjęto wzrost wynagrodzeń nauczycieli o 4,1%, a docelowo podwyżki mają wynieść 5%.

**Potrzeby rozwojowe** ustala się w wysokości odpowiadającej 23% kwoty wydatków majątkowych gmin pomniejszonych o równowartość wykonanych przez te jednostki dochodów majątkowych z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje. Potrzeby rozwojowe dzieli się na części: podstawową potrzeb rozwojowych, stanowiącą 60% kwoty potrzeb rozwojowych oraz inwestycyjną potrzeb rozwojowych, stanowiącą 40% kwoty potrzeb rozwojowych. W celu obliczenia na rok 2025 potrzeb rozwojowych, przyjmuje się dane o wydatkach i dotacjach za lata 2021 – 2023 wskazane w sprawozdaniach jednostek samorządu terytorialnego, których obowiązek sporządzania wynika z przepisów o finansach publicznych w zakresie sprawozdawczości budżetowej, z uwzględnieniem korekt złożonych do właściwych regionalnych izb obrachunkowych do dnia 31 maja 2024 roku. Potrzeby rozwojowe dla Gminy Żary zostały określone na poziomie 1.840.182,76 zł.

**Potrzeby ekologiczne** ustala się dla gmin, na terenie której znajdują się obszary o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronione, przez które rozumie się parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, strefy ochrony krajobrazu ustanawiane na tych obszarach, a także obszary Natura 2000. Dla Gminy Żary potrzeby ekologiczne zostały określone na poziomie 510.070,90 zł.

**Potrzeby uzupełniające** dla Gminy Żary określono na poziomie 4.497.506 zł. W celu obliczenia na 2025 rok potrzeb uzupełniających przyjmuje się minimalną kwotę dochodów jednostki samorządu terytorialnego w 2025 roku w wysokości odpowiadającej 106,0% dochodów jednostki w roku 2024 albo kwocie dochodów jednostki obliczonych na rok 2025 zgodnie z przepisami ustawy z 2003 roku – w przypadku, gdy kwota ta jest wyższa niż kwota wynikająca ze 106%. Przez dochody jednostki samorządu terytorialnego, ustalone na rok 2025 zgodnie z nową ustawą rozumie się łączne należne dochody gminy z tytułu:

- 1) udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych,
- 2) udziału w podatku dochodowym od osób prawnych,
- 3) subwencji ogólnej – pomniejszone o kwotę odpowiadającą wysokości części inwestycyjnej potrzeb rozwojowych gminy.

**Środki z rezerwy, o której mowa w art. 89 nowej ustawy na uzupełnienie dochodów** dla Gminy Żary określono na poziomie 1.352.839,71 zł.

W roku 2025 jednostki samorządu terytorialnego otrzymają z rezerwy, o której mowa w art. 89 nowej ustawy, środki w wysokości zapewniającej im osiągnięcie nadwyżki dochodów, ustalonych zgodnie z ustawą na rok 2025, obliczonych bez pomniejszenia o kwotę odpowiadającą wysokości części inwestycyjnej potrzeb rozwojowych, ponad jej łączne dochody na rok 2025, o których mowa w art. 85 ust. 4, obliczone wraz z korektami, o których mowa w art. 9c ustawy z 2003 r. oraz pełną kwotę części rozwojowej subwencji ogólnej w wysokości 3 000 tys. zł – dla gmin o liczbie mieszkańców przekraczającej 10 tys., ale nieprzekraczającej 15 tys. W tym przypadku dochody ustalone na rok 2025 zgodnie z nową ustawą nie mogą być jednak wyższe niż 110% jej łącznych dochodów ustalonych na 2025 r. na podstawie ustawy z 2003 r. (art. 89 ust. 3 nowej ustawy).

**Wpływy z dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące w kwocie 7.955.185,04 zł**, w tym dotacje i środki na cele bieżące w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 w kwocie 62.775,04 zł. Kwota ta stanowi dofinansowanie Projektu grantowego „Cyberbezpieczny samorząd” – Identyfikacja potrzeb i realizacja zamierzeń z zakresu cyberbezpieczeństwa w Urzędzie Gminy Żary oraz jednostkach podległych.

Pozostałe dotacje obejmują środki o charakterze celowym, które JST otrzymuje od podmiotów zewnętrznych, w tym:

- a) Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych Gminie Żary, klasyfikowane w paragrafie 201 – kwota 6.294.110 zł;
- b) Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań własnych gmin, klasyfikowane w paragrafie 203 – kwota 1.198.300 zł;

c) Środki otrzymane z państwowych funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych – kwota 400.000 zł- środki z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej pozyskane na podstawie umowy z Wojewodą Lubuskim;

Pozostałe dochody bieżące zostały skalkulowane w następujący sposób:

a) **Podatek rolny** – zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1176) podatek rolny za rok podatkowy wynosi: 1) od 1 ha przeliczeniowego dla gruntów gospodarstw rolnych - równowartość pieniężną 2,5 q żyta; 2) od 1 ha fizycznego gruntów pozostałych (niestanowiących gospodarstwa rolnego) – równowartość pieniężną 5 q żyta, - obliczony według średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów poprzedzających kwartał poprzedzający rok podatkowy. Stosownie do art. 6 ust. 2 ustawy średnią cenę skupu żyta będącą podstawą do ustalenia podatku rolnego ustala się na podstawie komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” w terminie do dnia 20 października roku poprzedzającego rok podatkowy. W 2025 roku obowiązywać będzie stawka podatku rolnego wynikająca z Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 18 października 2024 roku w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów, będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2025, tj. 86,34 zł za 1 dt żyta. Jest to cena niższa niż w 2024 roku, kiedy wynosiła 89,63 zł za 1 dt żyta;

b) **Podatek leśny** - zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o podatku leśnym (t. j. Dz. U. z 2019, poz. 888 ze zm.), podatek leśny od 1ha, za rok podatkowy wynosi, z zastrzeżeniem ust. 3, równowartość pieniężną 0,220 m<sup>3</sup> drewna, obliczaną według średniej ceny sprzedaży drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały roku poprzedzającego rok podatkowy. W myśl ust. 4 i 5 ww. ustawy średnią cenę sprzedaży drewna, ustala się na podstawie komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” w terminie 20 dni po upływie trzeciego kwartału. W 2025 roku obowiązywać będzie stawka podatku leśnego wynikająca z Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 18 października 2024 roku w sprawie średniej ceny sprzedaży drewna, obliczonej według średniej ceny drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2024 roku, tj. 277,35 zł za 1m<sup>3</sup>. Jest ona niższa w stosunku do ceny z 2023 roku która wynosiła 327,43 zł za 1m<sup>3</sup>;

c) **Podatek od nieruchomości** - aa podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 70) rada gminy jest zobowiązana do określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości. Stawki określone przez radę nie mogą przekroczyć stawek maksymalnych ustalonych w/w ustawą. W myśl art. 20 ust. 1 upol górne granice stawek kwotowych obowiązujące w danym roku podatkowym ulegają corocznie zmianie na następny rok podatkowy w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie pierwszego półrocza roku, w którym stawki ulegają zmianie, w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedzającego. Zgodnie z komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 15 lipca 2024 roku opublikowanym w Monitorze Polskim z 2024 r. (M. P. z 2024 r. poz. 645), wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w I półroczu 2024 r. w stosunku do I półrocza 2023 r. wyniósł 102,7 (wzrost cen o 2,7 %). Górne granice stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2025 ogłoszone zostały w obwieszczeniu Ministra Finansów z dnia 25 lipca 2024 r. (M.P. z 2024 r., poz. 716). W projekcie uchwały budżetowej na 2025 rok podatek od nieruchomości został oszacowany na podstawie stawek wynikających z uchwały Nr LIV/498/23 Rady Gminy Żary z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na terenie Gminy Żary;

d) **Podatek od środków transportowych** - na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 70) rada gminy w drodze uchwały określa wysokość stawek podatku od środków transportowych, z tym, że roczna stawka podatku od jednego środka transportowego nie może przekroczyć stawek określonych dla poszczególnych rodzajów środków transportu określonych w art. 10 ust. 1 ustawy. Minister właściwy do spraw finansów publicznych ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", w drodze obwieszczenia, stawki podatku od środków transportowych, obowiązujące w następnym roku podatkowym. Minister Finansów w obwieszczeniu z dnia 25 lipca 2024 r. ogłosił górne granice stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2025 (Monitor Polski z dnia 1 sierpnia 2024 r. poz. 716). Górne stawki podatku od środków transportowych corocznie podlegają zmianie na każdy rok podatkowy, z uwzględnieniem wskaźnika wzrostu/spadku cen detalicznych towarów i usług konsumpcyjnych. Stosownie do komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 15 lipca 2024 r. opublikowanego w Monitorze Polskim z 2024 r., poz. 645, wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w I półroczu 2024 r. w stosunku do I półrocza 2023 r. wyniósł 102,7 (wzrost cen o 2,7 %). Natomiast stawki minimalne ulegają przeliczeniu na następny rok podatkowy zgodnie z procentowym wskaźnikiem kursu euro na pierwszy dzień roboczy października danego roku w stosunku do kursu euro w roku

poprzedzającym dany rok podatkowy. Jeżeli ten wskaźnik jest niższy niż 5 procent to stawki nie ulegają zmianie. Do przeliczenia stawek stosuje się kurs wymiany euro i walut krajowych opublikowany w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (Obwieszczenie Ministra Finansów z dnia 9 października 2024 r. w sprawie stawek minimalnych podatku od środków transportowych obowiązujących w 2025 roku (M.P. z dnia 16 października 2024, poz. 883). Wysokość stawek obowiązujących na terenie gminy ustala, w drodze uchwały, rada gminy, mając na względzie zarówno górne granice stawek, jak i stawki minimalne wynikające z ustawy. W projekcie uchwały budżetowej na 2025 rok podatek od środków transportowych został oszacowany na podstawie stawek wynikających z uchwały Nr LIV/499/23 Rady Gminy Żary z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych oraz zwolnień w tym podatku na terenie Gminy Żary;

e) **Dochody z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi** zostały oszacowane na podstawie stawek wynikających z Uchwały Nr LIV/500/23 Rady Gminy Żary z dnia 30 listopada 2023 roku w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty dla nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. W przypadku podjęcia uchwały przez Radę Gminy Żary o nowej wysokości stawki nastąpi ponowne przeliczenie i skalkulowanie dochodów i wydatków związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi na terenie Gminy Żary;

f) **dochody z tytułu podatków realizowanych za pośrednictwem Urzędów skarbowych** zostały oszacowane na podstawie przewidywanego wykonania w 2024 roku;

g) **pozostałe dochody** oszacowano na podstawie wykonania lat poprzednich uwzględniając zawarte umowy najmu, dzierżawy, użytkowania wieczystego oraz udzielone zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych;

Projekt obejmuje również:

a) **dochody i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych odrębnymi ustawami** z zakresu administracji publicznej, obrony narodowej, pomocy społecznej. Łączna kwota przeznaczona na realizację tych zadań opiewa na 6.294.110 zł. Powyższa kwota została ujęta w projekcie budżetu na podstawie informacji przekazanych przez odpowiednie organy i z pewnością w trakcie roku ulegnie zmianie.

b) zgodnie z art. 18<sup>2</sup> ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi **dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych** w wysokości 220.000 zł, w tym wpływy w wysokości 50% opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym w wysokości 50.000 zł oraz wydatki na realizację zadań określonych w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w wysokości 220.000 zł oraz zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Obowiązek opłaty dla przedsiębiorcy zaopatrującego przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w napoje alkoholowe w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml wynosi dodatkowo 25 zł za każdy pełny litr 100% alkoholu w tych opakowaniach. Opłata weszła w życie na mocy ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów z dnia 14 lutego 2020 roku (Dz. U. z 2020 r., poz. 1492) tzw. ustawą prozdrowotną. Opłata w 50% stanowi dochód gminy, na terenie której prowadzona jest sprzedaż napojów alkoholowych. Gmina natomiast przeznacza te środki na działania mające na celu realizację lokalnej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

c) **dochody i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej** w kwocie 276.000 zł zgodnie z art. 403 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

d) zgodnie z art. 6r ust. 2-2c ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach **dochody** w wysokości 4.124.818 zł **z tytułu pobieranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi** oraz wydatki na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w wysokości 4.124.818 zł, które obejmują m.in. koszty odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, obsługi administracyjnej tego systemu, edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi;

Podstawowe kwoty planowanych dochodów w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej przedstawiają się następująco:

**Rolnictwo i łowiectwo – plan 20.000 zł, w tym:**

- dochody bieżące – plan 20.000,00 zł.

**Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę – plan 1.504.000,81 zł, w tym:**

- dochody bieżące – plan 1.504.000,81 zł.

**Transport i łączność – plan 6.383.162,55 zł, w tym:**

- dochody bieżące – plan 546.000 zł,

- dochody majątkowe – plan 5.837.162,55 zł.

**Gospodarka mieszkaniowa – plan 331.160 zł, w tym:**

- dochody bieżące – plan 261.232 zł,

- dochody majątkowe – plan 69.928 zł.

**Działalność usługowa – plan 40.000 zł, w tym:**

- dochody bieżące – plan 40.000 zł.

**Administracja publiczna – plan 296.113,64 zł, w tym:**

- dochody bieżące – plan 143.733,04 zł,

- dochody majątkowe – plan 152.380,60 zł.

**Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa – plan 2.510 zł, w tym:**

- dochody bieżące – plan 2.510 zł.

**Obrona narodowa – plan 2.000 zł, w tym:**

- dochody bieżące – plan 2.000 zł.

**Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – plan 2.822.850 zł, w tym:**

- dochody majątkowe – plan 2.822.850 zł.

**Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem – plan 53.934.649,29 zł, w tym:**

- dochody bieżące – plan 53.934.649,29 zł.

**Różne rozliczenia – plan 6.150.345,71 zł, w tym:**

- dochody bieżące – plan 6.150.345,71 zł.

**Oświata i wychowanie – plan 636.819 zł, w tym:**

- dochody bieżące – plan 636.819 zł.

**Pomoc społeczna – plan 1.368.342 zł, w tym:**

- dochody bieżące – plan 1.368.342 zł.

**Rodzina – plan 6.249.500 zł, w tym:**

- dochody bieżące – plan 6.249.500 zł.

**Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – plan 4.424.818 zł, w tym:**

- dochody bieżące – plan 4.424.818 zł.

**Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego – plan 2.248.127 zł, w tym:**

- dochody bieżące – plan 130.000 zł,

- dochody majątkowe – plan 2.118.127 zł.

**Kultura fizyczna – plan 500.000 zł, w tym:**

- dochody majątkowe – plan 500.000 zł.

**II. Wydatki budżetu Gminy w łącznej kwocie 95.954.398 zł, z czego:**

**- wydatki bieżące w kwocie 67.726.239,94 zł, w tym:**

a) wydatki jednostek budżetowych w kwocie 56.680.019,94 zł, w tym na:

- wynagrodzenia i składki od nich naliczane w kwocie 35.830.979,46 zł,
- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań w kwocie 20.849.040,48 zł,

b) dotacje na zadania bieżące w kwocie 2.539.607 zł,

c) świadczenia na rzecz osób fizycznych w kwocie 8.439.113 zł,

d) wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 w kwocie 67.500 zł;

**- wydatki majątkowe w kwocie 28.228.158,06 zł, w tym:**

a) wydatki na inwestycje i zakupy inwestycyjne w kwocie 28.228.158,06 zł, w tym wydatki finansowane ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 w kwocie 8.660.012,55 zł oraz wydatki finansowane ze środków Rządowego Funduszu Odbudowy Zabytków w ramach środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w kwocie 2.118.127 zł, a także wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 w kwocie 198.000 zł.

W budżecie Gminy zaplanowano zgodnie z art. 222 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych **rezerwy** na łączną kwotę 777.378 zł, z tego:

1) rezerwę ogólną tworzoną w wysokości nie mniejszej niż 0,1 % i nie więcej niż 1% wydatków budżetu - w wysokości 445.291 zł;

2) rezerwę celową na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego tworzoną w wysokości nie mniejszej niż 0,5% wydatków budżetu pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu zgodnie z art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 roku o zarządzaniu kryzysowym w kwocie 159.477 zł;

3) rezerwę celową na realizację zadań oświatowych w kwocie 172.610 zł;

Ponadto zgodnie z Uchwałą NR V/44/15 Rady Gminy Żary z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie wyrażania zgody na wyodrębnienie funduszu sołeckiego w budżecie gminy, w projekcie uchwały budżetowej Gminy Żary na 2025 rok wyodrębniono **wydatki na przedsięwzięcia realizowane w ramach Funduszu sołeckiego**. Zarezerwowana na ten cel kwota wynosi **823.673,34 zł**. Informacja o wysokości środków przypadających na poszczególne sołectwa została przekazana zgodnie z Regulaminem Funduszu sołeckiego Gminy Żary w terminie do 31 lipca 2024 roku. Wydatki na przedsięwzięcia ujęte we wnioskach sołectw zostały ujęte w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej i zaprezentowane z podziałem na każde sołectwo w załączniku do projektu uchwały budżetowej.

**Z budżetu Gminy Żary w 2025 roku planuje się udzielić dotacje:**

**1) dla jednostek z sektora finansów publicznych na łączną kwotę 1.933.407 zł z tego:**

- dotacja dla Miasta Zielona Góra na dofinansowanie zadań bieżących Izby Wyrzeźwień w Zielonej Górze, poprzez przyjęcie do izby osób nietrzeźwych, będących mieszkańcami Gminy Żary – 1.500 zł;

- dotacja dla Gminy Żary o statusie miejskim, Gminy Żagań o statusie miejskim, na pokrycie kosztów dotacji udzielonej przez Miasto Żary, Miasto Żagań, dla niepublicznych żłobków na dofinansowanie opieki nad dziećmi dla lat 3 będącymi mieszkańcami Gminy Żary - kwota 89.500 zł;

- dotacja dla Gminy Żary o statusie miejskim, Gminy Żagań o statusie miejskim, Gminy Osiecznica na zwrot kosztów utrzymania dzieci w przedszkolach prowadzonych przez inne gminy za dzieci zamieszkałe na terenie Gminy Żary - kwota 327.000 zł;

- dotacja dla Powiatu Żarskiego na dofinansowanie zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego na obszarze Powiatu Żarskiego - kwota 130.000 zł;

- dotacja podmiotowa dla samorządowej instytucji kultury tj. Gminnej Biblioteki Publicznej Gminy Żary z siedzibą w Bieniowie – 1.385.407 zł. W ramach dotacji podmiotowej dla instytucji kultury zostały zabezpieczone środki na zapewnienie bieżącego utrzymania wszystkich filii bibliotek tj. energii, ogrzewania, materiały biurowe, materiały gospodarcze i eksploatacyjne, zakup nowych książek do zbiorów, w tym wkład

własny do dotacji z Biblioteki Narodowej w wysokości 40.000 zł. Ponadto zabezpieczono środki na zakup materiałów niezbędnych do organizacji imprez kulturalnych, nagrody do konkursów i inne usługi niezbędne do zapewnienia ciągłości i nieprzerwalności działania instytucji kultury. Dodatkowo w ramach skalkulowanej dotacji podmiotowej zabezpieczono środki na podwyżki dla pracowników zatrudnionych w gminnej instytucji kultury, a także środki z przeznaczeniem na zakup szafek kuchennych do bibliotek w Lubanicach, Grabiku i Kadłubii (kwota 1.764 zł), zakup lady bibliotecznej do biblioteki w Lubanicach (kwota 6.120,90 zł), zakup regałów bibliotecznych do biblioteki w Mirostowicach Dolnych (kwota 15.584 zł), zakup regałów bibliotecznych do biblioteki w Bieniowie (kwota 8.998,60 zł), zakup drukarki 3D (kwota 2.260,05 zł), zakup wzmacniacza do mikrofonów dla biblioteki w Złotniku (kwota 9.500 zł). Dotacja podmiotowa zawiera również dodatkowe środki z przeznaczeniem na malowanie biblioteki w Lubanicach (kwota wynikająca z przedstawionego kosztorysu ofertowego wynosi 17.000 zł) oraz środki z przeznaczeniem na malowanie biblioteki w Sieniawie Żarskiej (kwota wynikająca z przedłożonego kosztorysu ofertowego opiewa na sumę 14.000 zł). Dotacja na 2025 rok zakłada wzrost w stosunku do 2024 roku o blisko 16 %.

**2) dla jednostek spoza sektora finansów publicznych na łączną kwotę 3.240.418,29 zł z tego:**

- dotacje na dofinansowanie do przydomowych oczyszczalni ścieków zgodnie z Uchwałą Nr III/25/24 Rady Gminy Żary z dnia 27 czerwca 2024 roku w sprawie zasad udzielania dotacji na realizację zadań służących ochronie gospodarki wodnej poprzez dofinansowanie do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe oraz Uchwały Nr IV/34/24 Rady Gminy Żary z dnia 29 sierpnia 2024 roku w sprawie zmiany uchwały Nr III/25/24 w sprawie określenia zasad udzielania dotacji z budżetu Gminy Żary na realizację zadań służących ochronie gospodarki wodnej poprzez dofinansowanie do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe (kwota 124.000 zł);

- dotacje na dofinansowanie do wymiany źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Żary Nr III/24/24 z dnia 27 czerwca 2024 roku w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej na zadania ograniczania niskiej emisji poprzez dofinansowanie wymiany źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych Gminie Żary - łącznie na te cele przeznaczono 400.000 zł z czego w ramach zadań z zakresu ochrony środowiska zostaną sfinansowane wydatki na kwotę 276.000 zł;

- dotacje na dofinansowanie do zakupu zbiorników bądź pojemników do gromadzenia wód opadowych zgodnie z Uchwałą Nr XVIII/204/20 Rady Gminy Żary z dnia 2 lipca 2020 roku w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na zadania służące ochronie zasobów wodnych, polegające na gromadzeniu wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstawania oraz Uchwały Nr LVIII/542/24 Rady Gminy Żary z dnia 28 marca 2024 roku zmieniająca uchwałę w sprawie udzielania dotacji celowej na zadanie służące ochronie zasobów wodnych, polegające na gromadzeniu wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstawania - kwota 75.000 zł;

- dotacje na dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich zabytków wpisanych do rejestru zabytków położonych na terenie Gminy Żary – 40.000 zł;

- dotacje związane z realizacją zadań organizacji pożytku publicznego w sferze pomocy społecznej i ochrony zdrowia 78.000 zł;

- dotacje związane z realizacją zadań organizacji pożytku publicznego w sferze kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – 100.000 zł;

- dotacje związane z realizacją zadań organizacji pożytku publicznego w sferze sportu, turystyki i krajoznawstwa – 345.000 zł;

- dotacja podmiotowa dla Centrum Integracji Społecznej – 43.200 zł.

Największy udział w wydatkach majątkowych 2025 roku zaplanowano w ramach działu Transport i łączność (47,37%), następnie w ramach działu Gospodarka komunalna i ochrona środowiska (16,63%), Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa (12,33%), Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego (9,38%), Rolnictwo i łowiectwo (4,73%).

Planowane na rok 2025 wydatki Gminy Żary, w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej przedstawiają się następująco:

**Dział Rolnictwo i łowiectwo – plan 3.092.960 zł, w tym:**

- wydatki bieżące – plan 1.757.960 zł,



- wydatki majątkowe – plan 1.335.000 zł.

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
010			<b>Rolnictwo i łowiectwo</b>	<b>1 335 000,00</b>
	01043		Infrastruktura wodociągowa wsi	1 335 000,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	1 335 000,00
			Modernizacja wraz z wymianą kolumny filtracyjnej studni głębinowej na ujęciu wody w miejscowości Bogumiłów	150 000,00
			Opracowanie dokumentacji technicznej na modernizację oczyszczalni w miejscowości Włostów	50 000,00
			Opracowanie dokumentacji technicznej spięcia sieci wodociągowych w miejscowościach Łaz i Mirostowice Dolne wraz z przepompownią	100 000,00
			Opracowanie dokumentacji technicznej spięcia sieci wodociągowych w miejscowościach Miłowice i Olbrachtów	75 000,00
			Opracowanie dokumentacji technicznej wykonania odcinka sieci do bezpośredniego zasilania zbiornika wody w miejscowości Łaz z wodociągu w Olbrachtowie	75 000,00
			Opracowanie dokumentacji technicznej wykonania zbiornika buforowego wody pitnej na SUW w miejscowości Bogumiłów	100 000,00
			Wykonanie zasilania i sterowania dodatkowej pompy sieciowej do przerzutu wody z SUW na zbiornik buforowy w miejscowości Drożków	45 000,00
			Wykonanie zasilania i sterowania pomp awaryjnego zasilania w wodę na SUW w miejscowości Olbrachtów	45 000,00
			Zakup i montaż agregatu głębinowego (pompy) na ujęciu wody w miejscowości Bogumiłów	45 000,00
			Zakup i montaż radiowego systemu rozliczania zużycia wody w miejscowości Olbrachtów	650 000,00
<b>Razem:</b>				<b>1 335 000,00</b>

Ponadto na mocy art. 70h ust. 3 ustawy z dnia 15 września 2022 roku o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw, Ustawodawca dopuścił możliwość łącznego rozliczania środków na inwestycje w zakresie kanalizacji oraz środków na inwestycje w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę. **Zapis ten został powtórzony w nowej ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w art. 95.** Co oznacza, że umożliwiono zwolnienie Gminy z obowiązku zrealizowania inwestycji w zakresie kanalizacji, na które otrzymała wsparcie i wykonanie w to miejsce inwestycji w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę. W związku z powyższym do projektu budżetu na 2025 rok zaangażowano również środki ze środków na uzupełnienie subwencji ogólnej otrzymanej w 2021 roku z przeznaczeniem na wsparcie finansowe inwestycji w zakresie kanalizacji na zadania związane z dostarczaniem wody i utrzymaniem stacji uzdatniania wody. **W roku 2023 pokryto z łącznej kwoty 5.814.762 wydatki na kwotę 968.806,30 zł. W 2024 roku planuje się wykonanie tych środków na poziomie 2.098.288,25 zł. Do planu wydatków na 2025 rok zostaje zaangażowana kwota 1.335.000 zł.**

Ponadto zaplanowana w projekcie budżetu kwota 25.960 zł przeznaczona jest na wpłatę składek na rzecz Lubuskiej Izby Rolniczej w wysokości 2 % uzyskanych wpływów z podatku rolnego. W związku ze zmianami w ustawie z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym, wprowadzonymi ustawą z dnia 13 lipca 2023 r. (Dz.U.2023.1450) zmieniającej m.in. ustawę z dniem 1 stycznia 2024 r., począwszy od dnia 1 stycznia 2024 r. organ podatkowy właściwy ze względu na miejsce położenia gruntów, na wniosek podatnika podatku rolnego, będącego osobą fizyczną, oraz podatnika podatku rolnego będącego rolniczą spółdzielnią produkcyjną będzie zobowiązany przekazać kwotę w wysokości 1,5% należnego podatku rolnego na rzecz wybranego przez tego podatnika podmiotu wymienionego w ustawie. Z uwagi na to, że warunkiem przekazania w/w kwoty będzie zapłata w pełnej wysokości podatku należnego stanowiącego podstawę jej obliczenia, w projekcji wydatków

budżetu nie przewidziano zabezpieczenia środków na ten cel. Zostaną zaplanowane w budżecie po złożeniu stosownych deklaracji przez podatników podatku rolnego i wpłaceniu podatku na rachunek bankowy.

**Dział Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę – plan 3.450 zł, w tym:**

- wydatki bieżące – plan 3.450 zł.

**Dział Transport i łączność – plan 14.824.532,49 zł, w tym:**

- wydatki bieżące – plan 1.453.886,70 zł,

- wydatki majątkowe – plan 13.370.645,79 zł.

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
600			<b>Transport i łączność</b>	<b>13 370 645,79</b>
	60016		Drogi publiczne gminne	13 370 645,79
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	7 533 483,24
			Budowa drogi w miejscowości Sieniawa Żarska działka nr 565/10, 607/1, 715	997 467,50
			Budowa drogi w miejscowości Złotnik - ulica Szuwarekowa	2 281 637,50
			Budowa drogi wewnętrznej w miejscowości Drożków działka nr 137, 143/2	480 000,00
			Budowa drogi wewnętrznej w miejscowości Lubanice działka nr 296	135 000,00
			Budowa drogi wewnętrznej w miejscowości Lubanice działka nr 670, 612	220 000,00
			Budowa drogi wewnętrznej w miejscowości Łaz działka nr 98, 108	665 000,00
			Budowa drogi wewnętrznej w miejscowości Sieniawa Żarska działka nr 570/2	490 000,00
			Budowa i przebudowa dróg wewnętrznych gminnych oraz budowa ciągu pieszo - jezdni w m. Olbrachtów_Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	34 932,00
			Budowa i remont dróg wewnętrznych gminnych w m. Grabik_Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	27 060,00
			Modernizacja dróg gminnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz termomodernizacja budynku świetlicy w m. Bieniów_Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	841 190,00
			Modernizacja nawierzchni drogi na działce nr 30, 184 w miejscowości Stawnik	150 000,00
			Modernizacja nawierzchni drogi na działce nr 63 w miejscowości Mirostowice Dolne	100 000,00
			Modernizacja nawierzchni ulicy Świerkowej i Sosnowej w miejscowości Olbrachtów	400 000,00
			Opracowanie dokumentacji na budowę dróg na terenie Gminy Żary	150 000,00
			Opracowanie projektu budowlanego z pozwoleniem ZRiD i decyzją środowiskową na budowę ścieżki rowerowej Grabik - Lipinki Łużyckie	250 000,00
			Przebudowa zjazdu z drogi krajowej na parking przy SP w Bieniowie	150 000,00
			Wykonanie zabezpieczającego murka oporowego przy drodze na działce 507/1 w miejscowości Bieniów	25 000,00
			Zadanie w ramach funduszu sołectkiego - sołectwo Bogumiłów - Janików	19 000,00
			Zadanie w ramach funduszu sołectkiego - sołectwo Grabik	8 000,00
			Zadanie w ramach funduszu sołectkiego - sołectwo Kałużbia	25 000,00

		Zadanie w ramach funduszu sołeckiego - sołectwo Mirostowice Dolne	16 500,00
		Zadanie w ramach funduszu sołeckiego - sołectwo Olbrachtów	15 000,00
		Zadanie w ramach funduszu sołeckiego - sołectwo Sieniawa Żarska	30 000,00
		Zadanie w ramach funduszu sołeckiego - sołectwo Siodło	17 196,24
		Zadanie w ramach funduszu sołeckiego - sołectwo Surowa	5 500,00
	6370	Wydatki jednostek poniesione ze środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	5 837 162,55
		Budowa i przebudowa dróg wewnętrznych gminnych oraz budowa ciągu pieszo - jezdni w m. Olbrachtów_Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	890 471,55
		Budowa i remont dróg wewnętrznych gminnych w m. Grabik_Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	2 989 631,00
		Modernizacja dróg gminnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz termomodernizacja budynku świetlicy w m. Bieniów_Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	1 957 060,00
<b>Razem:</b>			<b>13 370 645,79</b>

**Dział Gospodarka mieszkaniowa – plan 440.047,15 zł, w tym:**

- wydatki bieżące – plan 393.647,15 zł,
- wydatki majątkowe – plan 46.400 zł.

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
<b>700</b>			<b>Gospodarka mieszkaniowa</b>	<b>46 400,00</b>
	70005		Gospodarka gruntami i nieruchomościami	16 400,00
		6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	16 400,00
			Zakup działki nr 4/11 obręb Bogumiłów	15 000,00
			Zakup działki nr 466/11 obręb Złotnik na potrzeby regulacji przebiegu drogi	1 400,00
	70007		Gospodarowanie mieszkaniowym zasobem gminy	30 000,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	30 000,00
			Modernizacja dachu na budynku komunalnym w miejscowości Marszów nr 35	30 000,00
<b>Razem:</b>				<b>46 400,00</b>

**Dział Działalność usługowa – plan 483.026,14 zł, w tym:**

- wydatki bieżące – plan 473.026,14 zł,
- wydatki majątkowe – plan 10.000 zł.

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
<b>710</b>			<b>Działalność usługowa</b>	<b>10 000,00</b>
	71035		Cmentarze	10 000,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	10 000,00
			Zadanie w ramach funduszu sołeckiego - sołectwo Włostów - Dąbrowiec	10 000,00
<b>Razem:</b>				<b>10 000,00</b>

Ponadto w ramach wydatków bieżących zaplanowano zadania umieszczone w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Żary dotyczące Opracowania ekofizjograficznego do dokumentów planistycznych Gminy Żary, w tym do planu ogólnego Gminy Żary. Zadanie jest realizowane w latach 2024 – 2025, łączne nakłady

planowane na realizację wynoszą 110.700 zł, z czego w 2025 roku została zabezpieczona kwota zgodnie z limitem WPF w wysokości 43.050 zł. Opracowanie ekofizjograficzne jest etapem w tworzeniu planu ogólnego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, który polega na określeniu i analizie cech geograficznych i przyrodniczych danego obszaru, stanu oraz funkcjonowania środowiska naturalnego. Podstawą opracowania dokumentu planu ogólnego Gminy jest rozporządzenie ministra rozwoju i technologii z 8 grudnia 2023 roku w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów. W związku z powyższym została w ramach wydatków bieżących zabezpieczona kwota 165.000 zł z przeznaczeniem na opracowanie planu ogólnego Gminy Żary.

**Dział Administracja publiczna – plan 10.503.331,82 zł, w tym:**

- wydatki bieżące – plan 10.259.791,82 zł,
- wydatki majątkowe – plan 243.540 zł.

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
750			<b>Administracja publiczna</b>	<b>243 540,00</b>
	75023		Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	243 540,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	45 540,00
			Identyfikacja potrzeb i realizacja zamierzeń z zakresu cyberbezpieczeństwa w Urzędzie Gminy Żary i jednostkach podległych	45 540,00
		6057	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	154 677,71
			Identyfikacja potrzeb i realizacja zamierzeń z zakresu cyberbezpieczeństwa w Urzędzie Gminy Żary i jednostkach podległych	154 677,71
		6059	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	43 322,29
			Identyfikacja potrzeb i realizacja zamierzeń z zakresu cyberbezpieczeństwa w Urzędzie Gminy Żary i jednostkach podległych	43 322,29
<b>Razem:</b>				<b>243 540,00</b>

Wydatki majątkowe dotyczą realizowanego projektu na podstawie umowy o powierzenie grantu o numerze FERC.02.02.-CS.01-001/23/1441/FERC.02.02-CS.01-001/23/2024w ramach projektu grantowego „Cyberbezpieczny samorząd” realizowanego ze środków Funduszy Europejskich na Rozwój Cyfrowy 2021-2027, Priorytet II: Zaawansowane usługi cyfrowe, Działanie 2.2 Wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa. Łączna wartość projektu wynosi 406.515 zł, z czego pozyskane dofinansowanie opiewa na kwotę 307.365,19 zł. Szczegółowe dane w zakresie dochodów i wydatków przedstawiają poniższe tabele w rozbiciu na lata realizacji projektu oraz podziale na bieżące i majątkowe:

**Dochody:**

Rok	Budżet środków europejskich	Budżet krajowy	Suma
2024	77 456,02	14 753,53	92 209,55
2025	152 380,60	62 775,04	215 155,64
	<b>229 836,62</b>	<b>77 528,57</b>	<b>307 365,19</b>

**Wydatki:**

Rok	Budżet środków europejskich	Budżet krajowy	Suma dofinansowania	Podatek VAT	Ogólne wydatki projektu
2024	50 778,00	14 222,00	65 000,00	14 950,00	79 950,00
2025	207 408,74	58 091,26	265 500,00	61 065,00	326 565,00
<b>Suma</b>	<b>258 186,74</b>	<b>72 313,26</b>	<b>330 500,00</b>	<b>76 015,00</b>	<b>406 515,00</b>
<b>z tego</b>					
<b>wydatki bieżące</b>	<b>52 731,03</b>	<b>14 768,97</b>	<b>67 500,00</b>	<b>15 525,00</b>	<b>83 025,00</b>

wydatki majątkowe	154 677,71	43 322,29	198 000,00	45 540,00	243 540,00
<b>Razem cała wartość projektu</b>	<b>258 186,74</b>	<b>72 313,26</b>	<b>330 500,00</b>	<b>76 015,00</b>	<b>406 515,00</b>

**Dział Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa – plan 2 510 zł, w tym:**

- wydatki bieżące – plan 2.510 zł.

**Dział Obrona Narodowa – plan 3.000 zł, w tym:**

- wydatki bieżące – plan 3.000 zł.

**Dział Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – plan 3.941.999,64 zł, w tym:**

- wydatki bieżące – plan 461.249,64 zł,

- wydatki majątkowe – plan 3.480.750 zł.

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
754			<b>Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa</b>	<b>3 480 750,00</b>
	75404		Komendy wojewódzkie Policji	25 000,00
		6170	Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych	25 000,00
				25 000,00
	75412		Ochotnicze straże pożarne	3 455 750,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	632 900,00
			Budowa remizy strażackiej dla OSP Złotnik_Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	632 900,00
		6370	Wydatki jednostek poniesione ze środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	2 822 850,00
			Budowa remizy strażackiej dla OSP Złotnik_Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	2 822 850,00
<b>Razem:</b>				<b>3 480 750,00</b>

**Dział Różne rozliczenia – plan 847.378,79 zł, w tym:**

- wydatki bieżące – plan 847.378,79 zł, z tego rezerwy ogólne i celowe kwota 777.378 zł.

**Dział Oświata i wychowanie – plan 31.209.963,97 zł, w tym:**

- wydatki bieżące – plan 30.103.746 zł,

- wydatki majątkowe – plan 1.106.217,97 zł.

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
801			<b>Oświata i wychowanie</b>	<b>1 106 217,97</b>
	80101		Szkoły podstawowe	1 106 217,97
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	1 106 217,97
			Modernizacja dachu na budynku Szkoły Podstawowej w Złotniku	144 367,97
			Modernizacja i adaptacja pomieszczeń szkolnych w Szkole Podstawowej w Złotniku	50 850,00
			Modernizacja przyszkolnych boisk wielofunkcyjnych na terenie Gminy Żary	911 000,00
<b>Razem:</b>				<b>1 106 217,97</b>

**Dział Ochrona zdrowia – plan 283.500 zł, w tym:**

- wydatki bieżące – plan 283.500 zł.

**Dział Pomoc społeczna – plan 5.023.159,85 zł, w tym:**

- wydatki bieżące – plan 5.023.159,85 zł.

**Dział Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej – plan 15.000 zł, w tym:**

- wydatki bieżące – plan 15.000 zł.

**Dział Edukacyjna opieka wychowawcza – plan 48.100 zł, w tym:**

- wydatki bieżące – plan 48.100 zł.

**Dział Rodzina – plan 6.838.096,96 zł, w tym:**

- wydatki bieżące – plan 6.838.096,96 zł.

**Dział Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – plan 10.628.270,53 zł, w tym:**

- wydatki bieżące – plan 5.935.156,54 zł,

- wydatki majątkowe – plan 4.693.113,99 zł.

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
900			<b>Gospodarka komunalna i ochrona środowiska</b>	<b>4 693 113,99</b>
	90001		Gospodarka ściekowa i ochrona wód	75 000,00
		6230	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych	75 000,00
				75 000,00
	90004		Utrzymanie zieleni w miastach i gminach	26 719,95
		6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	26 719,95
			Zadanie w ramach funduszu sołeckiego - sołectwo Biedrzychowice	11 719,95
			Zadanie w ramach funduszu sołeckiego - sołectwo Miłowice	15 000,00
	90015		Oświetlenie ulic, placów i dróg	4 191 394,04
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	4 191 394,04
			Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Bieniów działka nr 466, 148/3	135 000,00
			Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Bieniów działka nr 467/2	590 000,00
			Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Grabik działka nr 2/7, 169	130 000,00
			Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Kadłubia działka nr 243	155 000,00
			Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Lubomyśl działka nr 195, 200/2, 214/5	280 000,00
			Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Marszów działka nr 53, 71, 39/1	200 000,00
			Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Mirostowice Dolne działka nr 276/2, 168, 170/2, 296	400 000,00
			Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Mirostowice Dolne działka nr 376/3, 651, 379/1 (do cmentarza)	90 000,00
			Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Olbrachtów działka nr 132	100 000,00
			Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Olbrachtów działka nr 205, 198	430 000,00
			Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Olbrachtów działka nr 550/2, 284, 277	300 000,00

		Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Rościce działka nr 59, 93	150 000,00
		Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Sieniawa Żarska działka nr 600/1, 601, 602	180 000,00
		Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Siodło działka nr 112, 160, 280	220 000,00
		Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Włostów działka nr 154, 155	195 000,00
		Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Złotnik działka nr 617, 716, 661	180 000,00
		Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Złotnik działka nr 637/3, 637/4	75 000,00
		Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Złotnik działka nr 658/1, 645	100 000,00
		Montaż lamp solarnych na terenie Gminy Żary	75 000,00
		Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę oświetlenia drogowego na terenie Gminy Żary	100 000,00
		Opracowanie dokumentacji technicznej budowy oświetlenia drogowego w miejscowości Stawnik (zadanie współfinansowane z Funduszem sołeckim)	10 000,00
		Zadanie w ramach funduszu sołeckiego - sołectwo Bieniów	20 000,00
		Zadanie w ramach funduszu sołeckiego - sołectwo Drozdów - Rusocie	1 500,00
		Zadanie w ramach funduszu sołeckiego - sołectwo Drożków	7 200,00
		Zadanie w ramach funduszu sołeckiego - sołectwo Lubanice	15 000,00
		Zadanie w ramach funduszu sołeckiego - sołectwo Łaz	20 000,00
		Zadanie w ramach funduszu sołeckiego - sołectwo Mirostowice Górne	12 000,00
		Zadanie w ramach funduszu sołeckiego - sołectwo Rościce	2 694,04
		Zadanie w ramach funduszu sołeckiego - sołectwo Sieniawa Żarska	7 000,00
		Zadanie w ramach funduszu sołeckiego - sołectwo Siodło	3 000,00
		Zadanie w ramach funduszu sołeckiego - sołectwo Stawnik	8 000,00
90019		Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska	400 000,00
	6230	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych	400 000,00
			124 000,00
		Zadania ochrony środowiska i gospodarki wodnej	276 000,00
<b>Razem:</b>			<b>4 693 113,99</b>

W ramach ochrony środowiska zostały zabezpieczone środki na program usuwania azbestu z terenu Gminy Żary w wysokości 40.000 zł.

**Dział Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego – plan 5.833.247,68 zł, w tym:**

- wydatki bieżące – plan 3.184.815,07 zł,
- wydatki majątkowe – plan 2.648.432,61 zł.

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
-------	----------	----------	-------	---------

921		<b>Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego</b>	<b>2 648 432,61</b>
	92109	Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	265 880,91
		6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	265 880,91
		Modernizacja sanitariatów w świetlicy wiejskiej w miejscowości Złotnik	110 000,00
		Modernizacja świetlicy wiejskiej w miejscowości Łaz	25 000,00
		Modernizacja świetlicy wiejskiej w miejscowości Włostów (zadanie współfinansowane z Funduszem sołeckim)	30 000,00
		Modernizacja świetlicy wiejskiej w miejscowości Złotnik (zadanie współfinansowane z Funduszem sołeckim)	17 000,00
		Zadanie w ramach funduszu sołeckiego - sołectwo Marszów	30 380,91
		Zadanie w ramach funduszu sołeckiego - sołectwo Mirostowice Dolne	7 000,00
		Zadanie w ramach funduszu sołeckiego - sołectwo Włostów - Dąbrowiec	10 000,00
		Zadanie w ramach funduszu sołeckiego - sołectwo Złotnik	33 000,00
		Zakup i montaż klimatyzacji w świetlicy wiejskiej w miejscowości Mirostowice Dolne (zadanie współfinansowane z Funduszem sołeckim)	3 500,00
	92120	Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	2 314 772,29
		6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	147 200,00
		Opracowanie dokumentacji oraz koncepcji zagospodarowania zabytkowego parku Petzolda w miejscowości Włostów	97 200,00
		Renowacja pałacu we Włostowie	50 000,00
		6570 Dotacja celowa przekazana z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych obiektów zabytkowych jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych	2 159 218,29
		Konserwacja i restauracja polichromii w prezbiterium kościoła pw. św. Jana Chrzciciela w Złotniku: Polski Ład_Rządowy Program Odbudowy Zabytków	147 000,00
		Konserwacja polichromii na suficie w kościele w Olbrachtowie: Rządowy Program Odbudowy Zabytków	490 000,00
		Odnowienie i odmalowanie Kościoła w Lubanicach: Polski Ład_Rządowy Program Odbudowy Zabytków	500 000,00
		Remont tynków na wieży i ścianach kościoła parafialnego pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Bieniowie: Rządowy Program Odbudowy Zabytków	322 354,00
		Remont wieży kościoła parafialnego pw. Św. Apostołów Piotra i Pawła w Sieniawie Źarskiej: Rządowy Program Odbudowy Zabytków	699 864,29
		6580 Wydatki inwestycyjne dotyczące obiektów zabytkowych będących w użytkowaniu jednostek budżetowych	8 354,00
		Zabezpieczenie ruin pałacu we Włostowie oraz opracowanie dokumentacji technicznej: Polski Ład_Rządowy Program Odbudowy Zabytków	8 354,00
	92195	Pozostała działalność	67 779,41
		6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	67 779,41
		Modernizacja parkingu turystycznego w miejscowości Lubomyśl (zadanie współfinansowane z Funduszem sołeckim)	30 000,00
		Zadanie w ramach funduszu sołeckiego - sołectwo Lubomyśl	21 548,44



	Zadanie w ramach funduszu sołeckiego - sołectwo Olszyniec	16 230,97
<b>Razem:</b>		<b>2 648 432,61</b>

Uzyskane dofinansowanie z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków zostało przyznane na podstawie Uchwały Nr 232/2022 Rady Ministrów z dnia 23 listopada 2022 roku w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. Program jest realizowany ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, o którym mowa w art. 65 ustawy z dnia 31 marca 2020 roku o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw. Dofinansowanie przyznawane jest na podstawie promes udzielanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Dofinansowanie przeznacza się na pokrycie wydatków związanych z realizacją zadań inwestycyjnych w ramach zadań wnioskodawcy polegających na ochronie i opiece nad zabytkami w rozumieniu ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1292). Dofinansowanie z programu może być przeznaczone na realizację zadań inwestycyjnych obejmujących:

- finansowanie prac konserwatorskich, restauracyjnych i robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, o którym mowa w art. 8 ustawy o ochronie zabytków, lub znajdującym się w ewidencji zabytków wskazanej w art. 22 ustawy o ochronie zabytków, do którego tytuł prawny wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązanego posiada wnioskodawca lub jednostka organizacyjna zaliczana do sektora finansów publicznych, podlegająca wnioskodawcy;

- udzielanie przez wnioskodawcę dotacji, o której mowa w art. 81 ustawy o ochronie zabytków, na nakłady konieczne, określone w art. 77 ustawy o ochronie zabytków, na wykonanie pracy konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, o którym mowa w art. 8 ustawy o ochronie zabytków, lub znajdującym się w ewidencji zabytków wskazanej w art. 22 ustawy o ochronie zabytków.

Gmina Żary Uchwałą Nr LVIII/541/24 Rady Gminy Żary z dnia 28 marca 2024 roku uregulowała zasady udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków oraz Uchwałą Nr III/23/24 Rady Gminy Żary z dnia 27 czerwca 2024 roku w sprawie zmiany uchwały Nr LVIII/541/24 Rady Gminy Żary z dnia 28 marca 2024 roku w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków.

Parafia	Przyznana dotacja	Wkład własny	Razem	Wydatki budżetu 2025
Złotnik	147 000,00	3 000,00	150 000,00	147 000,00
Bieniów	315 907,00	6 447,00	322 354,00	322 354,00
Lubanice	490 000,00	10 000,00	500 000,00	500 000,00
Olbrachtów	490 000,00	10 000,00	500 000,00	490 000,00
Sieniawa Żarska	675 220,00	24 644,29	699 864,29	699 864,29
<b>Razem</b>	<b>2 118 127,00</b>	<b>54 091,29</b>	<b>2 172 218,29</b>	<b>2 159 218,29</b>

Różnica pomiędzy całkowitą wartością wydatków w 2025 roku tj. kwotą 2.159.218,29 zł, a pozyskanym dofinansowaniem tj. 2.118.127 zł stanowi wartość 41.091,29 zł która wynika z braku wpłat wkładu własnego. Zostanie on wydatkowany w 2025 roku. Natomiast pozostała kwota wkładu wysokości 13.000 zł została wydatkowana w 2024 roku.

**Dział Kultura fizyczna – plan 1.932.822,98 zł, w tym:**

- wydatki bieżące – plan 638.765,28 zł,
- wydatki majątkowe – plan 1.294.057,70 zł.

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
926			<b>Kultura fizyczna</b>	<b>1 294 057,70</b>
	92601		Obiekty sportowe	1 294 057,70
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	1 294 057,70
			Modernizacja kompleksu sportowego Orlik2012 w Mirostowicach Dolnych	1 251 036,00

		Wykonanie ogrodzenia boiska sportowego w Drozdowie (zadanie współfinansowane z FS)	6 000,00
		Zadanie w ramach funduszu sołeckiego - sołectwo Drozdów - Rusocie	6 000,00
		Zadanie w ramach funduszu sołeckiego - sołectwo Drożków	12 500,00
		Zadanie w ramach funduszu sołeckiego - sołectwo Grabik	10 521,70
		Zadanie w ramach funduszu sołeckiego - sołectwo Łukawy	8 000,00
<b>Razem:</b>			<b>1 294 057,70</b>

### III. Przychody i rozchody budżetu Gminy

W uchwale budżetowej na 2025 ustalono:

#### 1) przychody budżetu gminy w kwocie 9.055.000 zł pochodzące:

a) ze spłat pożyczek udzielonych z budżetu gminy na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w kwocie 15.000 zł;

b) z nadwyżki z lat ubiegłych w kwocie 9.012.790,45 zł, w tym:

- przychody z tytułu otrzymanych w 2021 roku środków na uzupełnienie subwencji ogólnej z przeznaczeniem na wsparcie finansowe inwestycji w zakresie kanalizacji w kwocie 1.335.000 zł (*szerzej opisane w obszarze wydatków w dziale Rolnictwo i leśnictwo*);

- nadwyżki budżetu jednostki samorządu terytorialnego z lat ubiegłych w kwocie 7.677.790,45 zł;

c) przychody wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 27.209,55 zł, oraz

#### 2) rozchody budżetu gminy w łącznej kwocie 15.000 zł, w tym na:

a) udzielone pożyczki w kwocie 15.000 zł.

**Przychody wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 27.209,55 zł dotyczą realizowanego projektu „Identyfikacja potrzeb i realizacja zamierzeń z zakresu cyberbezpieczeństwa w Urzędzie Gminy Żary i jednostkach podległych” Rozliczenie środków przedstawia tabela:**

Rok	Środki wykonane/pozostałe do wykonania	Środki przyjęte do planu w 2024 roku i wydatkowane w 2024	Środki pozostałe do rozliczenia na 2025 rok
<b>2024</b>	92 209,55	65 000,00	27 209,55
<b>z tego:</b>			
<b>budżet środków europejskich</b>	77 456,02	50 778,00	26 678,02
<b>budżet krajowy</b>	14 753,53	14 222,00	531,53

Projekt jest więc zasilany w następujący sposób:

- w 2024 roku: zrealizowane dochody i wydatki na łączną kwotę 65.000 zł;
- w 2025 roku: wydatki realizowane przychodami w wysokości 27.209,55 zł, oraz
- w 2025 roku: wydatki finansowane planowanymi dochodami w wysokości 215.155,64 zł.

**Razem pozyskane dofinansowanie w wysokości 307.365,19 zł.**

*Projekt szczegółowo przedstawiony w dziale Administracja publiczna.*

W wyniku przeprowadzenia konsultacji rocznego „Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2025”, w projekcie Uchwały Rady Gminy Żary w sprawie rocznego programu współpracy ujęto możliwość ubiegania się przez organizacje

pozarządowe o pożyczkę, z przeznaczeniem na wkład własny na potrzeby realizacji projektów z udziałem środków zewnętrznych. Zgodnie z projektem Regulaminu udzielania pożyczek z budżetu Gminy Żary objęte pożyczką przedsięwzięcie musi wpisywać się w zakres zadań realizowanych przez gminę, służyć poprawie warunków życia mieszkańców gminy i być zgodne ze strategią rozwoju gminy, a także musi być realizowane na terenie Gminy Żary. Ponadto pożyczka udzielana będzie na określony czas nieprzekraczający roku budżetowego, tj. ostateczna spłata pożyczki oraz rozliczenia końcowego będzie następować do 15 grudnia roku budżetowego. W związku z powyższym w projekcie uchwały budżetowej Gminy Żary na 2025 rok zaplanowano przychody oraz rozchody w wysokości 15.000 zł z przeznaczeniem na ww. cel.

**Zadłużenie Gminy Żary** - na dzień 1 stycznia 2025 roku Gmina Żary nie posiada żadnych kredytów i nie planuje zaciągania zadłużenia w 2025 roku.

**Konstruując budżet na 2025 rok** wzięto pod uwagę zmiany w systemie prawnym już wprowadzone oraz przepisy prawa wchodzące w życie od 1 stycznia 2025 roku, a także sytuację gospodarczą i energetyczną panującą w kraju i jej wpływ na funkcjonowanie Gminy.

#### **W zakresie prawnym wzięto pod uwagę:**

Główną determinantą projektu budżetu na 2025 rok jest zmiana systemu finansowania samorządów, w związku z całkowicie nową ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego na bazie której po raz pierwszy jednostki samorządu terytorialnego opracowują budżety na 2025 rok. Poprzednia ustawa z 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego funkcjonowała od ponad 20 lat. Z uwagi na dynamicznie zmieniające się otoczenie społeczno – gospodarcze oraz prawne, system ten wymagał dostosowania do obecnych realiów. Ponadto zmiany systemu podatkowego przeprowadzone w latach 2019 – 2022 miały istotny wpływ na poziom dochodów własnych JST. Stosowane rozwiązania dotyczące uzupełniania środków finansowych dla JST nie sprzyjały stabilności, przejrzystości oraz przewidywalności prowadzenia gospodarki finansowej przez samorządy. Działania te miały charakter tymczasowy. W efekcie samorządy nie wiedziały, na jakie wsparcie mogą liczyć w danym roku, co wpływało negatywnie na realistyczność budżetów i wieloletnich prognoz finansowych. Nowa ustawa zakłada zbudowanie nowego systemu finansowania zadań realizowanych przez JST, jednocześnie gwarantując samodzielność finansową i stabilizację dochodów JST. Główne cele tych zmian to przede wszystkim według ustawodawcy:

- wzmocnienie i ustabilizowanie finansów JST poprzez zwiększenie dochodów własnych, od których zależą możliwości realizacji zadań i rozwoju samorządów. Zgodnie z rozwiązaniami zaproponowanymi w ustawie głównym źródłem dochodów JST będą dochody podatkowe, zaś subwencje z budżetu państwa będą miały charakter uzupełniający.

- oparcie zasilenia finansowego JST na dochodach wynikających z lokalnej bazy podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych, co istotnie ustabilizuje dochody JST z tytułu udziału w PIT i CIT oraz uwolni je od wpływu zmian podatkowych.

- obiektywne i algorytmiczne naliczanie środków finansowych dla wszystkich JST. Przywrócenie systemowi dochodów JST przejrzystości, apolityczności i adekwatności kryteriów podziału środków.

- zapewnienie lepszej alokacji środków publicznych. Proponowany system dochodów uwzględni m.in. specyfikę poszczególnych kategorii JST, obejmując przy tym nie tylko kwestie różnicowań dochodowych, ale również kwestię potrzeb wydatkowych JST wynikających z realizowanych zadań.

- uelastycznienie systemu oraz ograniczenie nadmiernie rozbudowanego przepływu środków pomiędzy budżetami JST a budżetem państwa.

- zwiększenie wpływu strony samorządowej na podział środków dla JST.

Obszarami wymagającymi w najbliższym czasie największej uwagi Gminy są:

- finansowanie zadań bieżących i utrzymanie płynności finansowej;

- finansowanie oświaty - wzrost kosztów obsługi oświaty;

- utrzymanie kompetentnej i zaangażowanej kadry urzędniczej;

- zmiany demograficzne, starzejąca się społeczność;

- pozyskiwanie środków na finansowanie inwestycji rozwojowych w zakresie infrastruktury czy ochrony środowiska;

- utrzymanie stabilności, samodzielności i niezależności od władzy centralnej;
- informatyzacja i cyfryzacja samorządów;

Dodatkowo należy zwrócić uwagę na wzrost kosztów świadczonych usług publicznych, przy szybszym wzroście kosztów stałych zadań publicznych niż ich źródeł finansowania. W dalszej perspektywie może to skutkować obniżeniem działalności inwestycyjnej Gminy, co może spowodować m.in. rozwój infrastruktury lokalnej. W ciągu ostatnich kilku lat Gmina prowadziła politykę ciągłego, równomiernego zwiększenia wydatków na zadania inwestycyjne. W projekcie budżetu na 2025 rok środki na zadania inwestycyjne zostały zabezpieczone na poziomie **28.228.158,06 zł**.

Ponadto Gmina w projekcie budżetu założyła zwiększone wydatki na oświatę, które nie są refundowane subwencją, opłatę składek w ramach wdrożonego od 2021 roku programu Pracowniczych Planów Kapitałowych, a także wzrost innych kosztów jak na przykład ceny energii elektrycznej i wzrost cen usług, oraz podwyżki dla nauczycieli w wysokości niepokrytej subwencją.

Projekt budżetu Gminy Żary na 2025 rok został opracowany w sposób celowy i oszczędny, ze skoncentrowaniem środków na realizację rzeczywistych i niezbędnych zadań z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów. W pierwszej kolejności wzięto pod uwagę zadania rozpoczęte w latach poprzednich wymagające kontynuacji dla spodziewanego efektu, zadania, które relatywnie szybko spowodują obniżenie wydatków bieżących oraz zadania, których wykonanie spowoduje tworzenie nowych dochodów dla Gminy. Projekt budżetu zabezpiecza środki na zadania dla jednostek organizacyjnych Gminy na poziomie zapewniającym ich sprawne i nieprzerwane funkcjonowanie.

Projekt uchwały w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Żary na 2025 rok został opracowany na podstawie i zgodnie z założeniami Uchwały Nr XXXI/283/10 Rady Gminy Żary z dnia 30 września 2010 roku w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej Gminy Żary.